

**Technická univerzita v Liberci
Hospodářská fakulta**

Studijní program: N 6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Podniková ekonomika

**Porovnání vybraných ekonomických ukazatelů Ústeckého a Libereckého
kraje**

The Comparison of chosen economic Indicators of Ústí and Liberec
Regions

Číslo závěrečné práce

DP – HF – KPE – 2009 – 27

MONIKA KUBEŠOVÁ

Vedoucí práce: Ing. Jaroslava Syrovátková, Ph.D. - KPE

Konzultant: Bc. Irena Kalinová, Krajský úřad Ústeckého kraje, Odbor sociálních věcí
a zdravotnictví

Počet stran 88

Počet příloh 7

12. 5. 2009

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladu, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucí diplomové práce a konzultantkou.

V Liberci dne 12. 5. 2009

Podpis: .....

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala své vedoucí diplomové práce paní Ing. Jaroslavě Syrovátkové, Ph.D. za vedení a korekci mé práce a také rovněž mé konzultantce paní Bc. Ireně Kalinové a panu Ing. Miroslavu Hrubému za poskytnutí všech potřebných informací.

Anotace

Diplomová práce nejprve obecně pojednává o definici kraje. Popisuje, co ho tvoří, jaká je jeho působnost a jaké má orgány. Poté charakterizuje Ústecký a Liberecký kraj zejména z administrativního hlediska, z hlediska jejich hospodářství, vzdělání a dopravy. Práce pak analyzuje ekonomické ukazatele kraje. Zaměřuje se především na schválené rozpočty obou krajů a na ukazatel krajské nezaměstnanosti. Další část práce se zabývá komparací těchto vybraných ukazatelů. Krajské rozpočtové výdaje jsou porovnávány ve čtyřech vybraných oblastech. Zdravotnictví a sociální péče, doprava, školství a kultura a památková péče. Diplomová práce ve svém závěru obsahuje návrh na odstranění regionálních disparit, který vychází ze strategie udržitelného rozvoje obou krajů a z existence průmyslových zón, které se nacházejí na území Ústeckého a Libereckého kraje.

Klíčová slova:

kraj

krajské volby

Liberecký kraj

míra nezaměstnanosti

nezaměstnanost

průmysl

průmyslová zóna

příjmy

rozpočet

výdaje

Ústecký kraj

udržitelný rozvoj

Annotation

This diploma work is treated of definition of region in general terms in the first part. There is described, what constitutes its, what is its agency and what authorities it has. It's characterized Usti and Liberec Region then in light of administrative aspect especially, in light of their economy, education and transport. This work is analysed economics indicators of region afterwards. It is focusing on confirmed budgets of both regions and on indicator of regional unemployment principally. Next part of the work is dealt with confrontation of this chosen indicators. Regional supplies are confronted in four chosen spheres. This spheres are health service and social-service work, transport, education and culture and monument preservation. At the close is this work contained concept of elimination of the regional disparities, which is resulted from strategy of sustainable development of both regions and from existence of industrial zones, which are situated on the territory of Usti and Liberec Region.

Key worlds:

region

regional vote

Liberec Region

unemployment rate

unemployment

industry

industrial zone

receipts

budget

expenditures

Usti Region

sustainable development

Obsah

SEZNAM ZKRATEK A SYMBOLŮ	9
SEZNAM TABULEK	12
SEZNAM OBRÁZKŮ	13
ÚVOD	14
1 DEFINICE KRAJE	16
1.1 VYMEZENÍ KRAJE	16
1.2 PŮSOBNOST KRAJE	16
1.3 ORGÁNY KRAJE	17
1.4 PORADNÍ A INICIATIVNÍ ORGÁNY KRAJE	19
2 CHARAKTERISTIKA ÚSTECKÉHO A LIBERECKÉHO KRAJE	20
2.1 CHARAKTERISTIKA ÚSTECKÉHO KRAJE	20
2.1.1 Administrativní členění	21
2.1.2 Hospodářství	21
2.1.3 Vzdělání	22
2.1.4 Doprava	22
2.1.5 Orgány Ústeckého kraje	22
2.2 CHARAKTERISTIKA LIBERECKÉHO KRAJE	24
2.2.1 Administrativní členění	24
2.2.2 Hospodářství	25
2.2.3 Doprava	25
2.2.4 Vzdělání	26
2.2.5 Příroda	26
2.2.6 Orgány Libereckého kraje	26
3 ANALÝZA KRAJŮ DLE VYBRANÝCH EKONOMICKÝCH UKAZATELŮ	28
3.1 DEFINICE ROZPOČTU	28
3.2 ROZPOČET ÚSTECKÉHO KRAJE NA ROK 2008	29
3.2.1 Příjmy	30
3.2.2 Výdaje	32
3.2.3 Financování	35
3.3 ROZPOČET LIBERECKÉHO KRAJE NA ROK 2008	36
3.3.1 Příjmy	37
3.3.2 Výdaje	38
3.3.3 Financování	42
3.4 ROZPOČET ÚSTECKÉHO KRAJE NA ROK 2009	42
3.4.1 Příjmy	43
3.4.2 Výdaje	46
3.4.3 Financování	49
3.5 ROZPOČET LIBERECKÉHO KRAJE NA ROK 2009	50
3.5.1 Příjmy	51
3.5.2 Výdaje	52
3.6 NEZAMĚSTNANOST	56
3.6.1 Základní pojmy	56
3.6.2 Nezaměstnanost v Libereckém kraji	57
3.6.3 Nezaměstnanost v Ústeckém kraji	59
4 POROVNÁNÍ VYBRANÝCH EKONOMICKÝCH UKAZATELŮ	61
4.1 POROVNÁNÍ VÝDAJŮ	61
4.2 POROVNÁNÍ Z HLEDISKA NEZAMĚSTNANOSTI	64
5 NÁVRH NA ODSTRANĚNÍ DISPROPORCÍ MEZI OBĚMA KRAJI	67

5.1 UDRŽITELNÝ ROZVOJ	67
5.2 STRATEGIE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE 2006 - 2020	67
5.2.1 Vize pro Ústecký kraj	67
5.2.2 Vize pro Liberecký kraj	69
5.2.3 Výčet některých priorit a strategických cílů v Ústeckém kraji	70
5.2.4 Výčet některých priorit a strategických cílů Libereckého kraje	74
5.3 PRŮMYSL	77
5.3.1 Průmyslové zóny v Ústeckém kraji	77
5.3.2 Průmyslové zóny v Libereckém kraji	78
ZÁVĚR	80
CITACE	82
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	84
SEZNAM PŘÍLOH	88

Seznam zkratk a symbolů

abs.	absolventi
a. s.	akciová společnost
atd.	a tak dále
Bc.	Bakalář
cca	circa
cit.	citováno
cz	národní doména pro Českou republiku
č.	číslo
ČR	Česká republika
ČSSD	Česká strana sociálně demokratická
ČSÚ	Český statistický úřad
dosaž.	dosažitelní
EHP	Evropský hospodářský prostor
environ.	environmentálně
EU	Evropská unie
evid.	evidence
fyz.	fyzická
HDP	Hrubý domácí produkt
hl.	hlavní
http	internetový protokol (Hypertext Transfer Protocol)
Ing.	Inženýr
IPS	přepínání v rovině (In Plane Switching)
ISBN	Mezinárodní standard číslování knih (International Standard Book Numer)
Kč	Koruna česká
kg	kilogram
km	kilometr
km ²	kilometr čtvereční
KSČM	Komunistická strana Čech a Moravy
KÚÚK	Krajský úřad Ústeckého kraje

LCD	displej s tekutými krystaly (Liquid Crystal Display)
LK	Liberecký kraj
Mgr.	Magistr
ml.	mladiství
např.	například
neum.	neumístění
nezam.	nezaměstnanost
n. L.	nad Labem
n. N.	nad Nisou
obr.	obrázek
obyv.	obyvatel
ODS	Občanská demokratická strana
pam.	památková
PO	Příspěvkové organizace
podp.	podpora
pokl.	pokladní
popř.	popřípadě
prac.	pracovní
přihl.	přihlášení
r.	rok
str.	strana
Sb.	Sbírka zákonů
SLK	Starostové pro Liberecký kraj
soc.	sociální
SOS	Strana pro otevřenou společnost
s. r. o.	společnost s ručením omezeným
tab.	tabulka
tis.	tisíc
tj.	to je
tř.	třída
tzn.	to znamená
UK	Ústecký kraj

ÚP	Úřad práce
územ.	územní
VŠPS	Výběrové šetření pracovních sil
vyd.	vydání
www	webový prohlížeč (World Wide Web)
zaměst.	zaměstnaní
zdrav.	Zdravotnictví
ZP	zdravotní postižení
živ.	životní
-	minus
§	paragraf
+	plus
±	plus nebo minus
%	procento

Seznam tabulek

Tab. 1	Členění rozpočtu	Str. 30
Tab. 2	Výtěžnost daní za rok 2008	Str. 31
Tab. 3	Běžné výdaje po jednotlivých odborech	Str. 33
Tab. 4	Kapitálové výdaje	Str. 34
Tab. 5	Členění rozpočtu	Str. 36
Tab. 6	Výtěžnost daní v roce 2008	Str. 37
Tab. 7	Členění rozpočtu Ústeckého kraje v roce 2009	Str. 43
Tab. 8	Předpokládaná výtěžnost z daní v roce 2009	Str. 44
Tab. 9	Běžné výdaje po jednotlivých odborech v roce 2009	Str. 47
Tab. 10	Kapitálové výdaje	Str. 48
Tab. 11	Členění rozpočtu Libereckého kraje v roce 2009	Str. 50
Tab. 12	Přehled výdajů z hlediska vybraných oblastí v tis. Kč	Str. 62
Tab. 13	Přepočet na 1 obyvatele	Str. 63
Tab. 14	Míra registrované nezaměstnanosti v %	Str. 64
Tab. 15	Nezaměstnanost v Libereckém kraji v prosinci 2008	
Tab. 16	Nezaměstnanost v Libereckém kraji v lednu 2009	
Tab. 17	Nezaměstnanost v Libereckém kraji v únoru 2009	
Tab. 18	Nezaměstnanost v Ústeckém kraji v prosinci 2008	

Seznam obrázků

Obr. 1	Geografická mapa Ústeckého kraje	Str. 20
Obr. 2	Výsledky voleb v Ústeckém kraji	Str. 23
Obr. 3	Geografická mapa Libereckého kraje	Str. 24
Obr. 4	Výsledky voleb v Libereckém kraji	Str. 27
Obr. 5	Členění příjmů dle jednotlivých tříd v r. 2008	Str. 32
Obr. 6	Členění výdajů dle jednotlivých tříd v r. 2008	Str. 35
Obr. 7	Přehled příjmů dle jednotlivých tříd v r. 2008	Str. 38
Obr. 8	Členění příjmů dle jednotlivých tříd v r. 2009	Str. 44
Obr. 9	Členění výdajů dle jednotlivých tříd v r. 2009	Str. 46
Obr. 10	Přehled příjmů dle jednotlivých tříd v r. 2009	Str. 52
Obr. 11	Výdaje z hlediska porovnávaných oblastí v Ústeckém kraji	Str. 62
Obr. 12	Výdaje z hlediska porovnávaných oblastí v Libereckém kraji	Str. 63
Obr. 13	Míra registrované nezaměstnanosti ve sledovaném období	Str. 65
Obr. 14	Nezaměstnanost v prosinci 2008	Str. 65
Obr. 15	Nezaměstnanost v lednu 2009	Str. 66
Obr. 16	Nezaměstnanost v únoru 2009	Str. 66

ÚVOD

V první kapitole mé diplomové práce se zaměřím na definici kraje. Tzn., co kraj vlastně tvoří, jaké jsou jeho znaky, jaká mají obyvatelé kraje práva a další informace. Poté se budu zabývat působností kraje, tedy jaké funkce kraj plní v rámci své samostatné působnosti a jaké úkony vykonává v rámci přenesené působnosti. Neopomenu charakterizovat ani orgány kraje (např. zastupitelstvo kraje či hejtmana kraje), které plní specifické funkce.

Ve druhé kapitole upozorním na charakteristiku Libereckého a Ústeckého kraje. Zaměřím se především na základní údaje o těchto krajích. Zmíním se o poloze obou krajů, jejich rozloze, počtu obyvatel a hustotě osídlení. Podrobněji rozeberu administrativní členění krajů. Tzn. jaké okresy tvoří Ústecký a Liberecký kraj, kolik obcí je v daném kraji nebo zda na území těchto krajů zasahují Euroregiony. Do charakteristiky krajů zahrnu i jiná hlediska, která dané kraje specifikují. Bude to např. struktura hospodářství, možnosti vzdělávání v Ústeckém a Libereckém kraji či členitost dopravy. Na závěr této kapitoly uvedu orgány Libereckého a Ústeckého kraje, neboť na podzim roku 2008 proběhly v ČR krajské volby a došlo tak ke změně členů v zastupitelstvech krajů i k výměně obou hejtmanů.

Ve třetí kapitole se budu zabývat analýzou vybraných ekonomických ukazatelů. Prvním ukazatelem, který bych chtěla analyzovat, je krajský rozpočet. Rozeberu schválený rozpočet Ústeckého kraje na rok 2008 a 2009 a také schválený rozpočet Libereckého kraje na stejné období. Bude mne zajímat jaké třídění příjmů a výdajů tyto kraje uplatňují. Schválené rozpočty krajů setřídím z hlediska příjmů, výdajů a financování. Analyzuji, kolik finančních prostředků vynakládají oba kraje např. do oblasti dopravy, kultury a památkové péče, zemědělství atd. Druhým ekonomickým ukazatelem, který mne zaujme, je nezaměstnanost. Zmíním se o základních pojmech z hlediska nezaměstnanosti. V další části se zaměřím např. na míru nezaměstnanosti v Libereckém a Ústeckém kraji, počet nezaměstnaných osob nebo počet nově přihlášených uchazečů o zaměstnání.

Cílem předposlední kapitoly by měla být komparace zkoumaných ekonomických ukazatelů Ústeckého a Libereckého kraje. Tedy srovnání výdajů v určitých oblastech a porovnání

nezaměstnanosti. Vyberu si alespoň čtyři oblasti výdajů, které poté rozeberu. Abych mohla tyto vybrané oblasti komparovat, přepočítám výdaje na jednoho obyvatele. Z hlediska nezaměstnanosti porovnáám u obou krajů míru registrované nezaměstnanosti, počet nově přihlášených uchazečů o zaměstnání a další parametry. Nezaměstnanost budu sledovat alespoň ve třech obdobích.

V poslední kapitole mé diplomové práce bude popsán návrh řešení na odstranění disparit mezi oběma kraji. Bude zde uvedena „Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje“ a „Strategie udržitelného rozvoje Libereckého kraje“ na období 2006 – 2020.

1 DEFINICE KRAJE

1.1 Vymezení kraje

Kraj se vymezuje třemi základními znaky. Tvoří ho území, na kterém se nacházejí obce a města, dále občané ČR s trvalým pobytem v obcích na území kraje a posledním znakem je působnost kraje.

Kraje se odlišují v rozloze, počtu obyvatel, struktuře osídlení atd. Mohou mít svůj znak a vlajku. Jestliže kraj znak nebo vlajku nemá, může mu předseda Poslanecké sněmovny (na jeho návrh) vlajku či znak udělit. Předseda Poslanecké sněmovny může také vlajku nebo znak na žádost kraje změnit. Znak a vlajku kraje mohou užívat kraje, jimi zřízené nebo založené organizační složky a právnické osoby. Jiné subjekty mohou znak kraje užívat jen se souhlasem kraje.

Občanem kraje může být fyzická osoba, která je občanem ČR a má trvalý pobyt v obci nebo na území vojenského újezdu v územním obvodu kraje. Tento občan, který dosáhl věku 18 let, má např. právo:

- vyjadřovat na zasedání zastupitelstva svá stanoviska k projednávaným věcem,
- nahlížet do rozpočtu kraje, závěrečného účtu kraje, usnesení zápisů z jednání zastupitelstva kraje atd.,
- podávat orgánům kraje návrhy, připomínky a podněty.

1.2 Působnost kraje

Kraj zabezpečuje rozsáhlé úkoly v rámci vlastní samosprávné funkce (v ČR – samostatná působnost) a přenesené funkce (v ČR – přenesená působnost). Kraj v rámci samostatné působnosti např. pečuje o sociálně ekonomický rozvoj svého území, a o potřeby občanů, které jsou ve veřejném zájmu, dále spravuje vlastní majetek a může ho využívat

pro zabezpečování veřejných statků, popř. k podnikání. Je právnickou osobou, má právní subjektivitu, může vstupovat do smluvních vztahů, nese právní odpovědnost za důsledky svých rozhodnutí. Kraj může zakládat či spoluzakládat s jinými subjekty i podnikatelské subjekty, dále může spolupracovat s jinými kraji při plnění samostatné působnosti. Spolupracuje s obcemi na svém území, ale nemůže být členem svazku obcí a tudíž zasahovat do jejich samostatné působnosti. Dozor nad výkonem samostatné působnosti kraje vykonávají věcně příslušná ministerstva a ústřední orgány.

Rozsah přenesené působnosti krajů vyplývá ze Zákona č. 129/2000 Sb., o krajích. Krajský úřad ji vykonává ve správním obvodu kraje. Jedná se např. o přenesenou působnost na úseku školství, památkové péče (péče o národní kulturní památky), zdravotnictví (zřizování nemocnic či odpovědnost za protidrogovou politiku na svém území), péče o lesy, vody atd. Dozor nad výkonem přenesené působnosti přísluší věcně příslušným ministerstvům a ústředním správním úřadům.

1.3 Orgány kraje

Zastupitelstvo kraje

Počet členů zastupitelstva kraje určuje Zákon o krajích. Odvíjí se od počtu obyvatel v kraji:

- do 600 000 obyvatel – 45 členů zastupitelstva,
- 600 000 – 900 000 obyvatel – 55 členů zastupitelstva,
- nad 900 000 obyvatel – 65 členů zastupitelstva.

Rozhodující pro stanovení počtu členů zastupitelstva je počet obyvatel k 1. 1. roku, ve kterém se konají volby.

Mezi nejdůležitější rozhodovací a schvalovací pravomoci zastupitelstva patří schvalovat program rozvoje územního obvodu kraje a územně plánovací dokumentaci nebo schvalovat rozpočet a závěrečný účet kraje. Zastupitelstvo volí hejtmana, jeho náměstky a další členy rady kraje, zřizuje a ruší výbory zastupitelstva, vydává obecně

závazné vyhlášky, rozhoduje o spolupráci s jinými subjekty. Pro platnost rozhodování je nutná nadpoloviční většina všech zvolených zastupitelů kraje.

Rada kraje

Jedná se o výkonný orgán kraje v samostatné působnosti. Odpovídá za své činnosti zastupitelstvu kraje. Podle zákona může rozhodovat i ve věcech přenesené působnosti. Členy rady kraje jsou hejtman, náměstci hejtmana a další členové rady.

Rada kraje připravuje návrhy a podklady pro jednání zastupitelstva. Zabezpečuje hospodaření kraje podle schváleného rozpočtu, rozhoduje o některých majetkoprávních úkonech kraje, uzavírá nájemní smlouvy a smlouvy o výpůjčkách. Aby usnesení rady kraje bylo platné, musí s ním souhlasit nadpoloviční většina členů rady. Rada zřizuje nebo ruší komise rady kraje, stanovuje počet zaměstnanců krajského úřadu, na návrh ředitele krajského úřadu jmenuje a odvolává vedoucí odborů krajského úřadu, ukládá krajskému úřadu úkoly v samostatné působnosti a kontroluje jejich plnění, plní funkci valné hromady a vydává nařízení kraje v přenesené působnosti.

Hejtman kraje

Zastupuje kraj navenek, je odpovědný zastupitelstvu kraje. Jeho pravomoci a odpovědnost vymezuje Zákon o krajích. Hejtman je odpovědný za zajištění přezkoumání hospodaření kraje. Na základě zmocnění zákonem zřizuje pro výkon přenesené působnosti zvláštní orgány. Jmenuje a odvolává ředitele krajského úřadu (se souhlasem ministra vnitra), stanovuje mu podle platných předpisů plat. Hejtmana zastupují náměstci hejtmana.

Krajský úřad

Krajský úřad je výkonným orgánem. Plní úkoly, které mu v samostatné působnosti ukládá zastupitelstvo kraje, pomáhá v činnosti výborům zastupitelstva, plní úkoly ukládané radou kraje v samostatné působnosti a pomáhá v činnosti komisím rady kraje.

Ředitel krajského úřadu plní úkoly stanovené zastupitelstvem v samostatné působnosti, zajišťuje úkoly z přenesené působnosti, plní funkci statutárního orgánu vůči zaměstnancům

krajského úřadu, řídí a kontroluje jejich práci, vydává organizační a pracovní řád krajského úřadu, řídí a kontroluje činnost organizačních složek a příspěvkových organizací kraje.

1.4 Poradní a iniciativní orgány kraje

„Výbory jsou iniciativními a kontrolními orgány zastupitelstva kraje, úzce spolupracují se zastupitelstvem kraje, předkládají zastupitelstvu kraje různá doporučení návrhy usnesení – pro jejich doporučení musí hlasovat nadpoloviční většina všech členů příslušného výboru. Počet výborů závisí na rozhodnutí zastupitelstva. Počet členů výborů – nejméně však pětičlenného – závisí na rozhodnutí zastupitelstva kraje. Předsedou výboru je vždy člen zastupitelstva kraje.“¹

Vždy musí být zřízen finanční a kontrolní výbor, výbor pro výchovu, vzdělání a zaměstnanost, výbor pro národnostní menšiny. Členy finančního a kontrolního výboru nemohou být hejtman, zástupce hejtmána, ředitel krajského úřadu, osoby zabezpečující rozpočtové a účetní práce na krajském úřadu.

Finanční výbor kontroluje např. hospodaření s majetkem a finančními prostředky kraje nebo využití dotací poskytnutých krajem obcím. Kontrolní výbor kontroluje plnění usnesení zastupitelstva a rady. Výbor pro výchovu, vzdělání a zaměstnanost posuzuje a vyjadřuje se k síti škol a školských zařízení, studijních a učebních oborů a k jejich změnám v působnosti kraje. Vyjadřuje se k poskytování dotací v oblasti mládeže, tělovýchovy a sportu.

„Komise jsou iniciativními a poradními orgány rady kraje. Mohou jí předkládat návrhy, náměty, jsou jí ze své činnosti odpovědné. Pro jejich doporučení, usnesení musí být nadpoloviční většina všech členů komise.“²

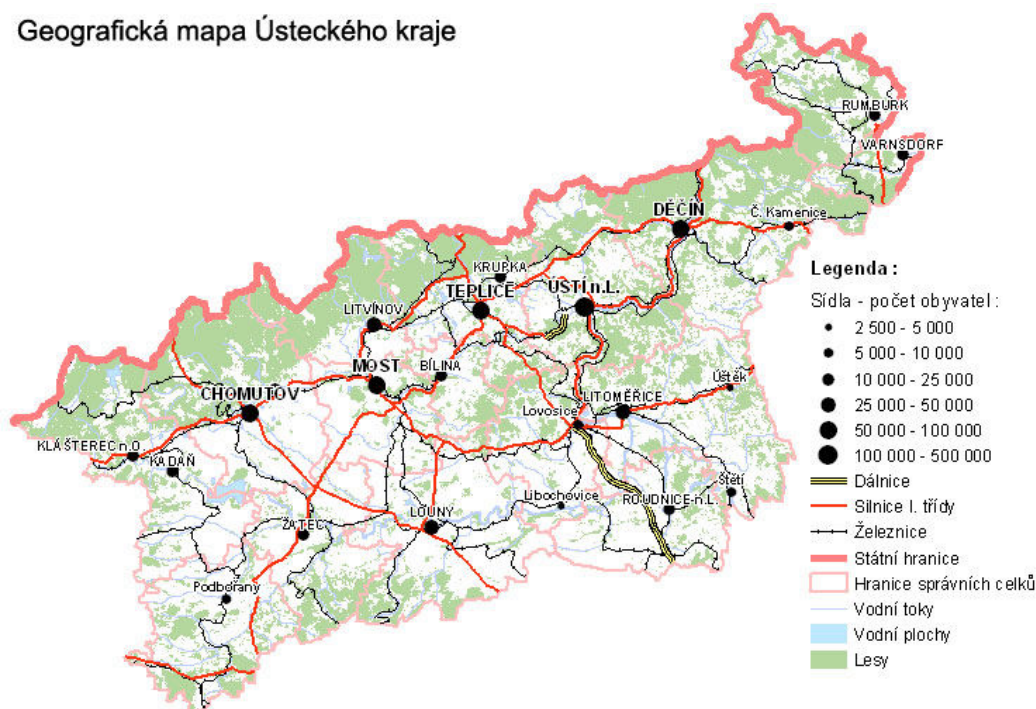
¹ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. 103 s. ISBN 80-7261-086-4.

² PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. 104 s. ISBN 80-7261-086-4.

2 CHARAKTERISTIKA ÚSTECKÉHO A LIBERECKÉHO KRAJE

2.1 Charakteristika Ústeckého kraje

Geografická mapa Ústeckého kraje

Zdroj: <http://www.nuts2severozapad.cz>

Obr. 1 Geografická mapa Ústeckého kraje

Ústecký kraj se rozkládá na severozápadě České republiky, sousedí s krajem Libereckým, Středočeským, Karlovarským a částečně i s krajem Plzeňským. Nejdelší úsek společné hranice má Ústecký kraj s Německou spolkovou zemí Sachsen (Sasko). Geografickou mapu Ústeckého kraje zobrazuje obr. 1.

Rozloha kraje je 5 335 km², to je asi 6,8 % rozlohy České republiky. Zemědělská půda v tomto kraji zaujímá více než 50 % území, lesy se rozkládají na 30 % území a vodní plochy na 2 % území. Počet obyvatel v roce 2008 činil 835 891. Hustota osídlení je 158 obyvatel na km².

2.1.1 Administrativní členění

Kraj se skládá ze sedmy okresů: Děčín, Chomutov, Litoměřice, Louny, Most, Teplice a Ústí nad Labem. Okresy se dále člení na 354 obcí, z toho 53 obcí je se statutem města. 1. ledna 2003 vstoupila do druhé fáze reforma veřejné správy, která stanovila vyhláškou správní obvody obcí s rozšířenou působností a obcí s pověřeným obecním úřadem, včetně jejich sídel. Proto tímto datem vzniklo v Ústeckém kraji 16 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a 30 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem. Krajským městem je Ústí nad Labem.

Na území Ústeckého kraje zasahují dva Euroregiony. Prvním je Euroregion Labe, který byl založen v roce 1992 a má plochu 5 500 km². Rozkládá se na území Severních Čech, Saského Švýcarska, části Horního Polabí a Východního Krušnohoří. Geografická mapa Euroregionu Labe je uvedena v příloze 1. Tento Euroregion sdružuje 214 českých obcí a 63 saských obcí. Druhým Euroregionem je Euroregion Krušnohoří, který vznikl v roce 1992 a zaujímá rozlohu 5 200 km². Na české straně zahrnuje Euroregion Krušnohoří 77 měst a obcí (okresy Chomutov, Louny, Most a část Teplic). V příloze 2 je zobrazena geografická mapa tohoto Euroregionu.

2.1.2 Hospodářství

Ústecký kraj je rozdílný z hlediska přírodních podmínek, hospodářské struktury, hustoty osídlení a stavu životního prostředí. Je hospodářsky významný, protože se zde nachází značné nerostné bohatství.

Především okresy Chomutov, Most, Teplice a částečně i Ústí nad Labem jsou oblasti s vysoce rozvinutou průmyslovou výrobou. Je zde důlní průmysl (ložiska hnědého uhlí na Mostecku), chemický a potravinářský průmysl (nejvýznamnějšími podniky jsou Spolchemie a. s., Setuza a. s. v Ústí nad Labem a Lovochemie a. s. v Lovosicích). V tomto kraji byl významný i papírenský průmysl až do roku 2008, kdy byly zrušeny Papírny ve Štětí. Dalšími důležitými surovinami, které se v kraji nachází, jsou významná ložiska sklářských a slévárenských písků a stavebního kamene. Kraj je známý také pěstováním

vinné révy (Roudnice nad Labem, Velké Žernoseky) a chmele (Litoměřice, Žatec, Velké Březno).

Průmyslová činnost však měla a stále má nepříznivý dopad na kvalitu životního prostředí. Povrchová těžba značně poškodila krajinu, která se postupně a nákladně obnovuje. Dalším problémem je emisní situace. V posledním desetiletí došlo k výraznému zlepšení, ale i přesto je kraj vnímán jako oblast s nejpoškozenějším životním prostředím. Neslavné prvenství kraj zaujímá v měrných emisích oxidu siřičitého a oxidů dusíku.

2.1.3 Vzdělání

Na území kraje působí 325 mateřských škol, 288 základních škol a 128 středních škol. V kraji se nachází také vysoké školy, především v Ústí nad Labem je to Univerzita Jana Evangelisty Purkyně a soukromá Vysoká škola ekonomie a managementu. V Děčíně je to fakulta Českého vysokého učení technického a také v Mostě je nově otevřená soukromá Vysoká škola finančně-správní.

2.1.4 Doprava

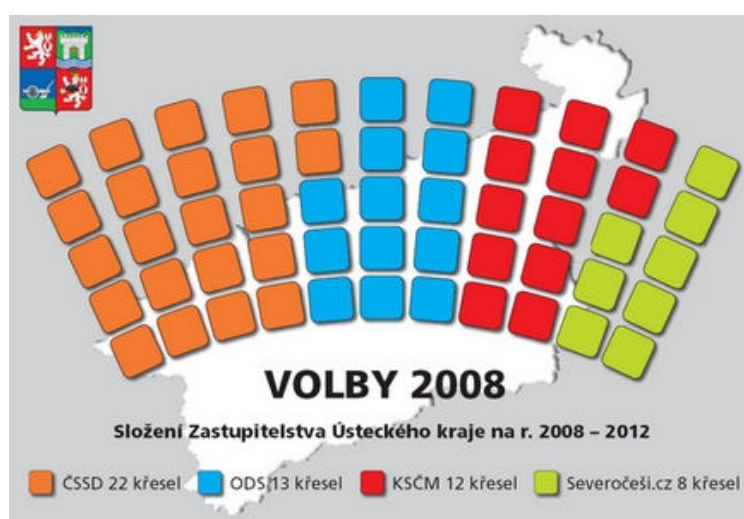
Ústecký kraj má důležitou dopravní polohu. Řeka Labe je nejdůležitější tepnou lodní dopravy, která spojuje Českou republiku se Severním mořem. Hlavním železničním tahem je mezinárodní trať z Drážďan do Prahy. Autobusová doprava v tomto kraji není příliš významná, obsluhuje hlavně krušnohorskou oblast. To vede k nižší ziskovosti autobusových linek oproti jiným krajům, (byla to základní příčina sporu mezi Krajským úřadem a Dopravním podnikem Ústeckého kraje, který vyvrcholil počátkem srpna 2006).

2.1.5 Orgány Ústeckého kraje

Na podzim roku 2008 proběhly v ČR krajské volby. Došlo ke změně členů v zastupitelstvech a především ke změně hejtmanů.

V Ústeckém kraji zvítězila Česká strana sociálně demokratická, nahradila tak dosud vládoucí Občanskou stranu demokratickou. Výsledky voleb v Ústeckém kraji zobrazuje obr. 2.

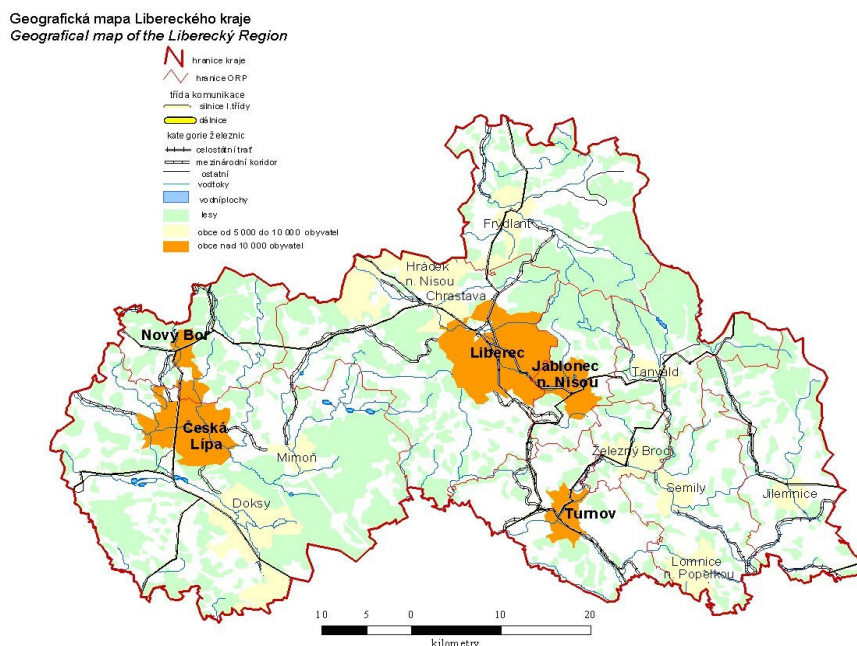
Hejtmankou Ústeckého kraje byla jmenována Jana Vaňhová. Jejími náměstky se stali Ing. Pavel Kouda a Mgr. Arno Fišera. Zastupitelstvo Ústeckého kraje, zvolené ve volbách v říjnu roku 2008, má 55 členů. Zasedání zastupitelstva jsou veřejná. Radu Ústeckého kraje tvoří 11 členů.

Zdroj: <http://www.kr-ustecky.cz>

Obr. 2 Výsledky voleb v Ústeckém kraji

2.2 Charakteristika Libereckého kraje

Zdroj: www.kraj-lbc.cz

Obr. 3 Geografická mapa Libereckého kraje

Liberecký kraj se rozkládá na severu České republiky. Tento kraj tvoří hranici s Polskou republikou, se Spolkovou republikou Německo, dále s Královéhradeckým krajem, Středočeským a Ústeckým krajem. Geografická mapa Libereckého kraje je zobrazena na obr. 3.

Rozloha kraje je 3 163 km², což jsou asi 4 % rozlohy České republiky. Počet obyvatel v Libereckém kraji se pohybuje okolo 437 325. Hustota zalidnění je přibližně 137 obyvatel na km². Zemědělská půda v kraji zaujímá 44,5 % území, lesy se rozkládají na 44,2 % území.

2.2.1 Administrativní členění

Kraj se člení na čtyři okresy: Českou Lípu, Jablonec nad Nisou, Liberec a Semily. V Libereckém kraji se nachází 215 obcí. Z toho je 39 obcí se statutem města. Krajským městem je Liberec.

Na území kraje zasahuje Euroregion Nisa, který má rozlohu 12 573 km². Je to Euroregion tří hraničních oblastí nacházejících se na území České republiky (21,5 %), Spolkové republiky Německo (35,8 %) a Polské republiky (42,7 %). Geografickou mapu Euroregionu Nisa zobrazuje příloha 3. Euroregion vznikl v roce 1991 jako první Euroregion vytvořený na české hranici. V současné době sdružuje na české straně 216 obcí.

2.2.2 Hospodářství

V Libereckém kraji je rozvinuto strojírenství, výroba a zpracování plastů. Dále je to gumárenský průmysl, výroba bižuterie, automobilů, obchod, doprava, zdravotnictví, stavebnictví, menší význam má zemědělství a administrativa. V kraji se těží a zpracovávají dekorační a stavební kameny, sklářské a slévárenské písky. Tradiční textilní průmysl ztratil během posledních let své dominantní postavení. Nejznámějším podnikem v textilním průmyslu byla TEXTILANA a. s. v Liberci, která na konci r. 2001 zkrachovala. Také sklářský průmysl přestává být tolik významný, a to díky finanční krizi a jejím ekonomickým důsledkům na mnoho vyspělých států a podniků. Mezi dominantní sklářský podnik patřil zejména Crystalex a. s. v Novém Boru, který musel koncem roku 2008 propustit přes 1 700 zaměstnanců.

Podstatnou složkou zemědělství v kraji je pěstování obilnin, brambor, lnu a řepky olejné a dále pak kukuřice, řepy, ovoce a zeleniny.

2.2.3 Doprava

Liberecký kraj je oblastí s velmi hustou železniční sítí. Celková délka železničních tratí je 548 km. Silniční doprava je také vyspělá (např. rychlostní silnice z Prahy). Na území kraje se nachází také několik menších letišť.

2.2.4 Vzdělání

Z hlediska vzdělání reprezentuje Liberecký kraj velký počet základních i středních škol. Na území tohoto kraje se nachází 213 mateřských škol, 209 základních škol a 61 středních škol. V kraji působí veřejná vysoká škola - Technická univerzita v Liberci.

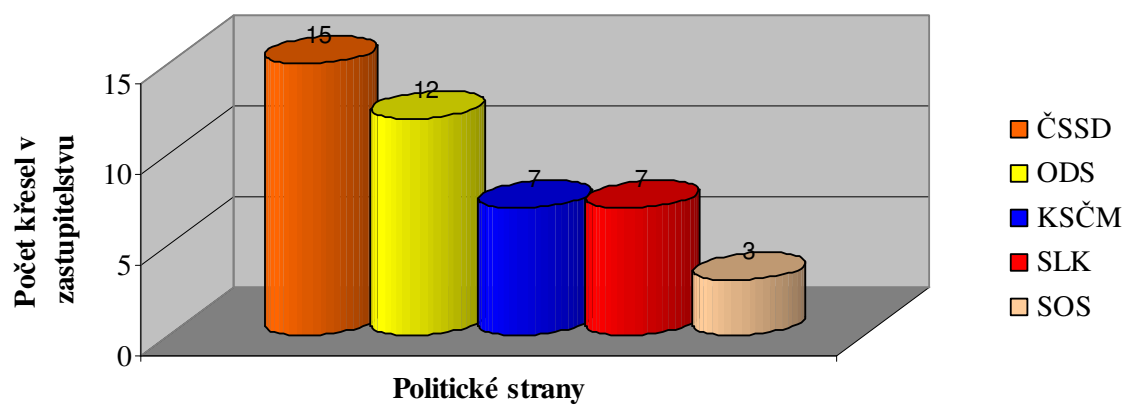
2.2.5 Příroda

Liberecký kraj je také významný z hlediska přírodního bohatství. Nachází se zde nespočetné množství velkoplošných a maloplošných chráněných území. Mezi velkoplošná chráněná území patří České středohoří, Český ráj, Jizerské hory, Lužické hory, Kokořínsko a Krkonošský národní park. V Libereckém kraji jsou dvě lázeňská střediska - Lázně Libverda a Lázně Kunratice.

2.2.6 Orgány Libereckého kraje

Hejtmanem Libereckého kraje se po volbách na podzim roku 2008 stal Bc. Stanislav Eichler. Radu kraje tvoří 9 členů. Zasedání rady jsou neveřejná. Zastupitelstvo Libereckého kraje se skládá ze 45 členů zvolených ve volbách. V Libereckém kraji zvítězila Česká strana sociálně demokratická. Výsledky voleb v tomto kraji zobrazuje obr. 4.

Složení zastupitelstva Libereckého kraje na r. 2008 - 2012

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 4 Výsledky voleb v Libereckém kraji

3 ANALÝZA KRAJŮ DLE VYBRANÝCH EKONOMICKÝCH UKAZATELŮ

3.1 Definice rozpočtu

Územní rozpočet lze charakterizovat jako:

- decentralizovaný peněžní fond, který se tvoří, rozděluje a používá primárně na principu nenávratnosti, nedobrovolnosti a neekvivalence,
- bilanci, která vyrovnává příjmy a výdaje,
- důležitý rozpočtový plán, podle kterého se v rozpočtovém období hospodaří,
- nástroj prosazování lokálních a regionálních zájmů a preferencí obyvatelstva daného území,
- nástroj řízení.

Rozpočtová skladba umožňuje analyzovat příjmy a výdaje pomocí využití třídění:

- kapitolního (je pro obce a kraje nepovinné),
- druhového (týká se všech peněžních operací),
- odvětvového (na jaký účel jsou finanční prostředky vynakládány),
- konsolidační (záznamové jednotky).

Při analýze rozpočtů Ústeckého kraje se zabývám druhovým tříděním rozpočtů. U Libereckého kraje rozebírám rozpočty z hlediska kapitolního.

Druhové třídění znamená třídění příjmů a výdajů územního rozpočtu podle rozpočtové skladby na běžný a kapitálový rozpočet. Je to třídění do tří základních okruhů:

- příjmy,
- výdaje,
- financování.

Příjmy se dělí na vlastní příjmy (běžné i kapitálové) a přijaté dotace. Jedná se o jejich začlenění do čtyř tříd:

- třída 1. Daňové příjmy,
- třída 2. Nedaňové příjmy,
- třída 3. Kapitálové příjmy,
- třída 4. Přijaté dotace.

Výdaje zahrnují tyto třídy:

- třída 5. Běžné výdaje,
- třída 6. Kapitálové výdaje.

Zvláštní postavení má:

- třída 8. Financování.

Rozpočtová skladba a zjištění salda územního rozpočtu:

$\text{Příjmy} - \text{výdaje} = \text{přebytek (+) nebo schodek (-)} = (-) \text{ nebo (+) financování}$

Kapitolní třídění se povinně vztahuje ke státnímu rozpočtu. Toto třídění vyjadřuje odpovědnost správců kapitol (ministerstev, ústředních orgánů) za hospodaření s rozpočtovými prostředky. [1]

3.2 Rozpočet Ústeckého kraje na rok 2008

Rozpočet Ústeckého kraje na rok 2008 byl zpracován v souladu s platnými zákony. Zákony se rozumí především:

- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů,
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích,
- Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní ve znění pozdějších předpisů.

Ústecký kraj v rámci své samostatné působnosti investoval během roku 2008 do průmyslové zóny TRIANGLE a revitalizoval dopravní infrastrukturu. Usiloval také o maximální využití finančních prostředků z Evropské unie a jiných evropských

finančních fondů k rozvoji kraje, na podporu malého a středního podnikání.[2] Členění rozpočtu je uvedeno v tab. 1.

Tab. 1 Členění rozpočtu

Položka	V tis. Kč
Běžné příjmy a přijaté dotace (tř. 1, 2, 4)	10 721 369
Kapitálové příjmy (tř. 3)	136 699
Příjmy celkem	10 858 068

Položka	V tis. Kč
Běžné výdaje (tř. 5)	9 325 846
Kapitálové výdaje (tř. 6)	2 055 634
Výdaje celkem	11 381 480

Položka	V tis. Kč
Financování celkem	523 412

Zdroj: <http://rozvojkraje.kr-ustecky.cz>

3.2.1 Příjmy

Celkové příjmy rozpočtu Ústeckého kraje na rok 2008 činily 10 858 068 tis. Kč. Přehled příjmů dle jednotlivých tříd v % zobrazuje obr. 5.

Třída 1. Daňové příjmy (4 205 796 tis. Kč)

Do daňových příjmů se zahrnuje především výtěžnost z daní. Ústecký kraj se podílí na daňové výtěžnosti krajů 8,24 %. Proto výtěžnost z daní v roce 2008 činila 4 203 676 tis. Kč. Výtěžnost z daní Ústeckého kraje je zobrazena v tab. 2. Do třídy jedna jsou započítány také příjmy z licencí pro kamionovou dopravu ve výši 380 tis. Kč a přijaté správní poplatky ve výši 1 740 tis. Kč.

Tab. 2 Výtěžnost daní za rok 2008

Daň	V tis. Kč
Daň z příjmů fyzických osob, z toho:	939 647
- daň ze závislé činnosti	832 490
- daň z podnikání	65 944
- daň z příjmů fyz. osob – zvláštní sazba	41 213
Daň z příjmů právnických osob	1 261 103
Daň z přidané hodnoty	2 002 926
Celkem	4 203 676

Zdroj: <http://rozvojkraje.kr-ustecky.cz>

Třída 2. Nedaňové příjmy (80 295 tis. Kč)

Nedaňové příjmy tvořily v loňském roce poplatky za využívání přírodních zdrojů ve výši 46 800 tis. Kč, příjmy z pronájmu ostatních nemovitostí a jejich částí ve výši 1 435 tis. Kč, příjmy z úroků ve výši 30 500 tis. Kč a přijaté sankční platby ve výši 1 560 tis. Kč.

Třída 3. Kapitálové příjmy (136 699 tis. Kč)

Do kapitálových příjmů byly zahrnuty příjmy z prodeje pozemků ve výši 60 000 tis. Kč, příjmy z prodeje nemovitostí a jejich částí ve výši 26 699 tis. Kč a přijaté investiční dary, jejichž výše činila 50 000 tis. Kč.

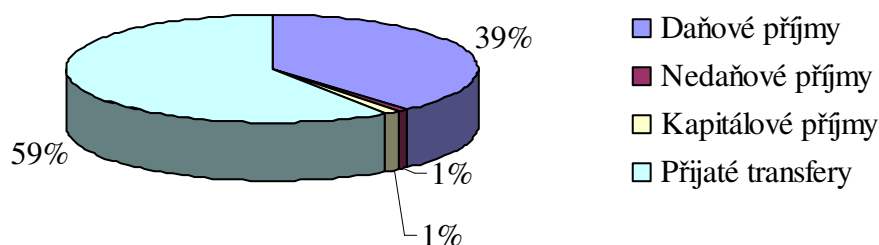
Třída 4. Přijaté transfery (6 435 278 tis. Kč)

Přijaté transfery se skládaly z neinvestičních transferů v celkové výši 6 358 699 tis. Kč a investičních transferů v celkové výši 76 579 tis. Kč.

Mezi neinvestiční přijaté transfery patřily transfery v rámci vztahu ke státnímu rozpočtu ve výši 94 187 tis. Kč, transfery z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v ČR na vzdělávání obecních, krajských a soukromých škol ve výši 6 228 847 tis. Kč. Dále zde byla zahrnuta podpora Evropské unie nebo České republiky na projekty Ústeckého kraje ve výši 23 315 tis. Kč a také podpora finančního mechanismu EHP/Norsko na projekty ve výši 12 350 tis. Kč.

Do investičních transferů byl zahrnut transfer z Ministerstva financí České republiky na výkupy pozemků pod silnicemi druhých a třetích tříd na území Ústeckého kraje ve výši 55 000 tis. Kč. Dále podpora finančního mechanismu EHP/Norsko na projekty Ústeckého kraje ve výši 20 231 tis. Kč a podpora Evropské unie případně ČR na projekty Ústeckého kraje ve výši 1 348 tis. Kč. [3]

Členění příjmů dle jednotlivých tříd v r. 2008 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 5 Členění příjmů dle jednotlivých tříd v r. 2008

3.2.2 Výdaje

Výdaje pro rok 2008 byly navrhovány v celkové výši 11 381 480 tis. Kč. Při sestavování návrhu rozpočtu byly preferovány kapitálové výdaje na úkor běžných výdajů.

„Objektivnější posouzení návrhu umožnilo rozdělení jednotlivých výdajů na výdaje obligatorní a fakultativní. Obligatorní znamená výdaje povinné, vyplývající ze zákonů, případně jiných právních norem, smluvních závazků a další výdaje, které je třeba splnit.

Fakultativní výdaje (dobrovolné, nepovinné) zahrnují: výdaje na udržení stávajícího stavu a výdaje související se zvyšováním standardu“.³

Třída 5. Běžné výdaje (9 325 846 tis. Kč)

Běžné výdaje na rok 2008 činily 9 325 846 tis. Kč, což je 82 % celkových výdajů. Běžné obligatorní výdaje byly navrhovány ve výši 8 836 650 tis. Kč. Běžné fakultativní výdaje byly rozpočtovány ve výši 489 196 tis. Kč. Přehled běžných výdajů zobrazuje tab. 3.

Tab. 3. Běžné výdaje po jednotlivých odborech

Odbor	V tis. Kč
Kancelář hejtmána	68 636
Kancelář ředitele	253 742
Odbor ekonomický	224 890
Odbor informatiky a organizačních věcí	14 480
Odbor majetkový	24 080
Odbor legislativně-právní	2 300
Odbor regionálního rozvoje	41 140
Odbor územ. plánování a stavebního řádu	1 500
Odbor školství, mládeže a tělovýchovy	6 638 358
Odbor kultury a památkové péče	148 451
Odbor sociálních věcí a zdravotnictví	389 590
Odbor dopravy a silničního hospodářství	1 368 702
Odbor investiční	79 105
Odbor životního prostředí a zemědělství	50 352
Odbor průmyslové zóny Triangle	3 970
Odbor evropských projektů	16 550
Běžné výdaje celkem	9 325 846

Zdroj: <http://rozvojkraje.kr-ustecky.cz>

³ *Rozpočet Ústeckého kraje na rok 2008* [online]. Rozpočet Ústeckého kraje: Ústecký kraj, 2009 [cit. 2009-01-08]. Dostupný z WWW: <www.kr-ustecky.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.aspx?id_org=450018&id_dokumenty=1642816>.

Třída 6. Kapitálové výdaje (2 055 634 tis. Kč)

Tab. 4 Kapitálové výdaje

Oblast	V tis. Kč
Fond hejtmana Ústeckého kraje	50 000
Fond rozvoje Ústeckého kraje	206 790
Fond vodního hospodářství Ústeckého kraje	32 000
Ostatní investice UK včetně příspěvkových organizací, z toho:	1 766 844
- předpokládaný přebytek hospodaření z r. 2007 na financování stavebních akcí včetně přípravy	463 412
- oblast školství, mládeže a tělovýchovy	292 100
- průmyslová zóna Triangle	210 150
- oblast dopravy a silničního hospodářství	192 670
- oblast ekonomická	151 000
- oblast majetková	132 773
- oblast investiční	90 000
- oblast sociálních věcí	70 000
- oblast kanceláře ředitele	44 450
- oblast zdravotnictví	42 500
- oblast životního prostředí a zemědělství	21 840
- oblast kanceláře hejtmana	17 194
- oblast kultury a památkové péče	16 900
- rezerva na investice	15 000
- oblast informatiky a organizačních věcí	3 280
- oblast územního plánování a stavebního řádu	3 000
- oblast regionálního rozvoje	575
Kapitálové výdaje celkem	2 055 634

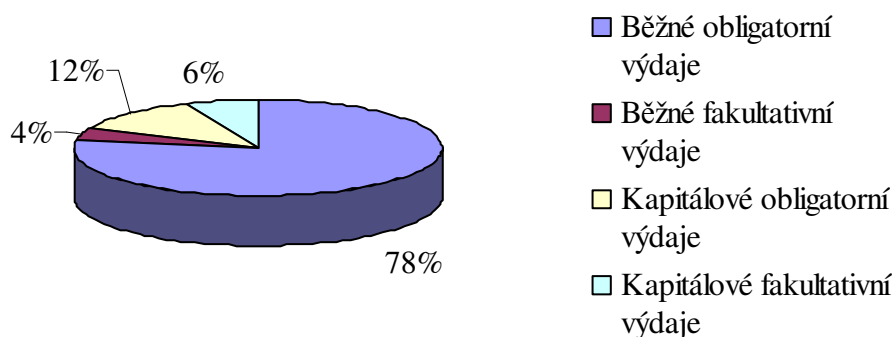
Zdroj: <http://rozvojkraje.kr-ustecky.cz>

Kapitálové výdaje v r. 2008 tvořily 18 % z celkových výdajů. Celková jejich výše byla tedy 2 055 634 tis. Kč. Z toho kapitálové obligatorní výdaje byly rozpočtovány ve výši

1 336 203 tis. Kč a kapitálové fakultativní výdaje ve výši 719 431 tis. Kč. Přehled kapitálových výdajů je uveden v tab. 4. Kapitálové výdaje v loňském roce zahrnovaly rozestavěné akce, které přecházely z roku 2007. Dále akce v takové stavební připravenosti, že byl reálný předpoklad jejich realizace a dokončení v roce 2008.

Členění výdajů dle jednotlivých tříd v % zobrazuje obr. 6.

Členění výdajů dle jednotlivých tříd v r. 2008 (v %)

Zdroj: <http://rozvojkraje.kr-ustecky.cz>

Obr. 6 Členění výdajů dle jednotlivých tříd v r. 2008

3.2.3 Financování

Financování zahrnovalo především čerpání úvěru maximálně do výše 200 000 tis. Kč. Úvěr byl použit na revitalizaci komunikací ve vlastnictví Ústeckého kraje. Splátky jistiny úvěru byly navrhovány ve výši 140 000 tis. Kč. Součástí financování se stal také předpokládaný výsledek hospodaření za rok 2007 (463 412 tis. Kč) a stavební akce, které přecházely do roku 2008.

3.3 Rozpočet Libereckého kraje na rok 2008

Tab. 5 Členění rozpočtu

Položka	V tis. Kč
Běžné příjmy a přijaté dotace (tř. 1, 2, 4)	2 248 677
Kapitálové příjmy (tř. 3)	0
Příjmy celkem	2 248 677

Položka	V tis. Kč
Kapitola 910 – Zastupitelstvo	22 545
Kapitola 911 – Krajský úřad	186 017
Kapitola 913 – Příspěvkové organizace	834 197
Kapitola 914 – Působnosti kraje	661 193
Kapitola 919 – Všeobecná pokl. správa	22 486
Kapitola 920 – Kapitálové výdaje	247 276
Kapitola 923 – Spolufinancování EU	63 360
Kapitola 924 – Úvěry	181 891
Kapitola 925 – Sociální fond	3 003
Kapitola 930 – Fond investic	154 950
Kapitola 931 – Krizový fond	2 000
Kapitola 932 – Fond ochrany vod	18 000
Kapitola 933 – Fond požární ochrany	5 000
Kapitola 934 – Lesnický fond	7 500
Kapitola 935 – Grantový fond	21 150
Kapitola 936 – Fond kulturního dědictví Libereckého kraje	0
Výdaje celkem	2 430 568

Položka	V tis. Kč
Financování celkem	181 891

Zdroj: vlastní zpracování

Rozpočet Libereckého kraje byl v loňském roce tříděn z hlediska kapitolního. Struktura rozpočtu za rok 2008 je uvedena v tab. 5.

3.3.1 Příjmy

Třída 1. Daňové příjmy (2 101 500 tis. Kč)

Do daňových příjmů se zahrnuje především výtěžnost z daní. Výtěžnost z daní v roce 2008 činila 2 100 000 tis. Kč. Výtěžnost z daní je uvedena v tab. 6. Do třídy 1. byly dále zahrnuty správní poplatky ve výši 1 500 tis. Kč.

Tab. 6 Výtěžnost daní v roce 2008

Daň	V tis. Kč
Daň z příjmů fyzických osob, z toho:	580 000
- daň ze závislé činnosti	500 000
- daň z podnikání	45 000
- daň z příjmů fyz. osob – zvláštní sazba	35 000
Daň z příjmů právnických osob	600 000
Daň z přidané hodnoty	920 000
Celkem	2 100 000

Zdroj: <http://www.kraj-lbc.cz>

Třída 2. Nedaňové příjmy (57 300 tis. Kč)

Nedaňové příjmy v roce 2008 tvořily poplatky za odběr podzemních vod ve výši 18 000 tis. Kč, přijaté splátky půjčených prostředků ve výši 1 500 tis. Kč, příjmy z úroků a realizace finančního majetku ve výši 8 000 tis. Kč. Dále odvody příspěvkových organizací ve výši 26 100 tis. Kč a ostatní nedaňové příjmy ve výši 3 700 tis. Kč.

Třída 3. Kapitálové příjmy (0 Kč)

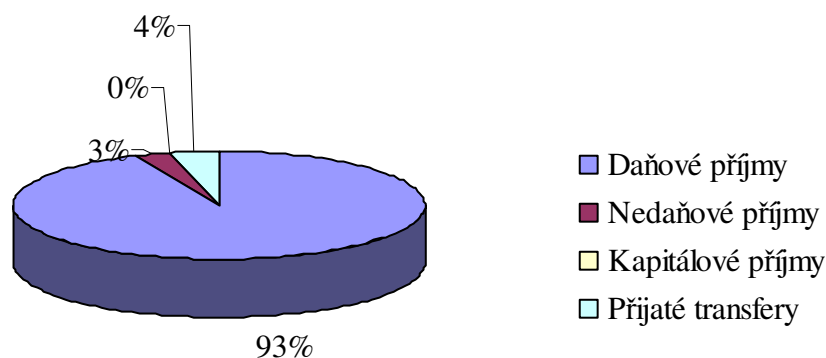
Kapitálové příjmy Libereckého kraje se skládaly z příjmů z prodeje dlouhodobého majetku a ostatních kapitálových příjmů. V roce 2008 činila výše kapitálových výdajů 0 Kč.

Třída 4. Přijaté transfery (89 877 tis. Kč)

Přijaté transfery tohoto kraje byly rozděleny na běžné (neinvestiční) dotace a příspěvky a kapitálové (investiční) dotace a příspěvky. Běžné dotace a příspěvky dosahovaly celkové výše 89 877 tis. Kč. Byl zde zahrnut příspěvek na výkon státní správy ve výši 65 877 tis. Kč a také příspěvky obcí na dopravní obslužnost ve výši 24 000 tis. Kč. Kapitálové dotace a příspěvky pro tento rok činily 0 Kč.

Příjmy dle jednotlivých tříd zobrazuje obr. 7.

Přehled příjmů dle jednotlivých tříd v r. 2008 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 7 Přehled příjmů dle jednotlivých tříd v r. 2008

3.3.2 Výdaje

Výdaje byly navrhovány v celkové výši 2 430 568 tis. Kč. Výdaje rozpočtu Libereckého kraje na rok 2008 byly řazeny z hlediska kapitol.

Kapitola 910 – Zastupitelstvo

V této kapitole činily běžné výdaje celkem 22 545 tis. Kč. Finanční prostředky byly vynaloženy do odboru kanceláře hejtmána ve výši 2 650 tis. Kč, odboru vnějších vztahů 2 470 tis. Kč a do odboru kanceláře ředitele 17 425 tis. Kč.

Kapitola 911 – Krajský úřad

Běžné výdaje ve výši 186 017 tis. Kč se použily na odbor kanceláře ředitele.

Kapitola 913 – Příspěvkové organizace

Neinvestiční příspěvky celkem činily 834 197 tis. Kč:

- odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu 263 486 tis. Kč,
- odbor sociálních věcí, bezpečnosti a problematiky menšin 39 824 tis. Kč,
- odbor dopravy 291 819 tis. Kč,
- odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu 84 761 tis. Kč,
- odbor rozvoje venkova, zemědělství a životního prostředí 3 413 tis. Kč,
- odbor zdravotnictví 150 894 tis. Kč.

Kapitola 914 – Působnosti

Běžné výdaje ve výši 661 193 tis. Kč byly rozděleny do:

- odboru kanceláře hejtmána 5 080 tis. Kč,
- odboru vnějších vztahů 15 400 tis. Kč,
- odboru ekonomického 76 104 tis. Kč,
- odboru školství, mládeže, tělovýchovy a sportu 28 800 tis. Kč,
- odboru sociálních věcí, bezpečnosti a problematiky menšin 5 960 tis. Kč,
- odboru dopravy 450 775 tis. Kč,
- odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu 15 926 tis. Kč,
- odboru rozvoje venkova, zemědělství a životního prostředí 13 151 tis. Kč,
- odboru zdravotnictví 19 739 tis. Kč,
- odboru legislativního a právního 200 tis. Kč,
- odboru územního plánování a stavebního řádu 3 108 tis. Kč,
- odboru informatiky 15 300 tis. Kč,
- odboru správy nemovitého majetku a investic 500 tis. Kč,
- odbor regionálního rozvoje a evropských projektů 11 150 tis. Kč.

Kapitola 919 – Všeobecná pokladní správa

Všeobecná pokladní správa se týká odboru ekonomického. Výše finančních prostředků v této kapitole činila 22 486 tis. Kč.

Kapitola 920 – Kapitálové výdaje:

Kapitálové výdaje byly celkem 247 276 tis. Kč. Jednotlivé odbory:

- odbor kancelář hejtmana 16 000 tis. Kč,
- odbor ekonomický 30 000 tis. Kč,
- odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu 47 500 tis. Kč,
- odbor sociálních věcí, bezpečnosti a problematiky menšin 4 600 tis. Kč,
- odbor dopravy 68 450 tis. Kč,
- odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu 500 tis. Kč,
- odbor rozvoje venkova, zemědělství a životního prostředí 17 405 tis. Kč,
- odbor zdravotnictví 32 000 tis. Kč,
- odbor územního plánování a stavebního řádu 1 071 tis. Kč,
- odbor informatiky 25 000 tis. Kč,
- odbor kancelář ředitele 3 000 tis. Kč,
- odbor regionálního rozvoje a evropských projektů 1 750 tis. Kč.

Kapitola 923 – Spolufinancování EU

Spolufinancování EU zahrnovalo běžné i kapitálové výdaje v celkové výši 63 360 tis. Kč.

Pod kapitolu 923 spadaly tyto odbory:

- odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu 16 610 tis. Kč,
- odbor sociálních věcí, bezpečnosti a problematiky menšin 1 790 tis. Kč,
- odbor dopravy 27 600 tis. Kč,
- odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu 2 160 tis. Kč,
- odbor regionálního rozvoje a evropských projektů 15 200 tis. Kč.

Kapitola 924 – Úvěry

Úvěry se v loňském roce skládaly z běžných a kapitálových výdajů ve výši 181 891 tis. Kč a řadily se pod odbor dopravy.

Kapitola 925 – Sociální fond kraje

Běžné výdaje, které byly zahrnuty v odboru kanceláře ředitele, činily celkem 3 003 tis. Kč.

Kapitola 930 – Fond investic kraje

Fond investic kraje se skládal z kapitálových výdajů v celkové výši 154 950 tis. Kč a tvořily ho:

- odbor kanceláře hejtmána 5 000 tis. Kč,
- odbor ekonomický 19 000 tis. Kč,
- odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu 7 420 tis. Kč,
- odbor sociálních věcí, bezpečnosti a problematiky menšin 9 120 tis. Kč,
- odbor dopravy 45 000 tis. Kč,
- odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu 11 560 tis. Kč,
- odbor rozvoje venkova a evropských projektů 9 000 tis. Kč,
- odbor zdravotnictví 1 000 tis. Kč,
- odbor investic a správy nemovitého majetku 47 850 tis. Kč.

Kapitola 931 – Krizový fond kraje

Tuto kapitolu tvořily běžné a kapitálové výdaje v celkové výši 2 000 tis. Kč, spadající pod odbor kancelář hejtmána.

Kapitola 932 – Fond ochrany vod kraje

Fond ochrany vod kraje zahrnoval běžné i kapitálové výdaje ve výši 18 000 tis. Kč. Tento fond spravoval odbor rozvoje venkova.

Kapitola 933 – Fond požární ochrany

Běžné a kapitálové výdaje činily celkem 5 000 tis. Kč a byly zahrnuty pod odbor kanceláře hejtmána.

Kapitola 934 – Lesnický fond

O tento fond se stará odbor rozvoje venkova. Běžné a kapitálové výdaje činily 7 500 tis. Kč.

Kapitola 935 – Grantový fond kraje

Běžné a kapitálové výdaje ve výši 21 150 tis. Kč zahrnovaly v loňském roce tyto odbory:

- odbor kanceláře hejtmána 1 250 tis. Kč,
- odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu 2 500 tis. Kč,
- odbor sociálních věcí, bezpečnosti a problematiky menšin 1 400 tis. Kč,
- odbor dopravy 500 tis. Kč,
- odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu 700 tis. Kč,
- odbor rozvoje venkova, zemědělství a životního prostředí 10 000 tis. Kč,
- odbor zdravotnictví 1 400 tis. Kč,
- odbor územního plánování 2 000 tis. Kč,
- odbor regionálního rozvoje 1 400 tis. Kč.

Kapitola 936 – Fond kulturního dědictví Libereckého kraje

V roce 2008 byla výše běžné a kapitálových výdajů 0 Kč. Tento fond spadá pod odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu.

3.3.3 Financování

Financování se v roce 2008 skládalo z čerpání úvěru na „Revitalizace komunikací na území Libereckého kraje“ ve výši 181 891 tis. Kč. Úvěr byl zahrnut pod odbor dopravy.

3.4 Rozpočet Ústeckého kraje na rok 2009

Ústecký kraj v rámci své samostatné působnosti preferuje v roce 2009 především vytvoření podmínek pro zvýšení růstu HDP kraje. Dále maximální využití finančních prostředků z Evropské unie a jiných evropských finančních mechanismů k rozvoji kraje nebo investice do vlastního majetku.[4] Struktura rozpočtu je uvedena v tab. 7.

Tab. 7 Členění rozpočtu Ústeckého kraje v roce 2009

Položka	V tis. Kč
Běžné příjmy a přijaté dotace (tř. 1, 2, 4)	11 160 418
Kapitálové příjmy (tř. 3)	143 088
Příjmy celkem	11 303 506

Položka	V tis. Kč
Běžné výdaje (tř. 5)	10 096 652
Kapitálové výdaje (tř. 6)	2 108 499
Výdaje celkem	12 205 151
Saldo: příjmy – výdaje	- 901 645

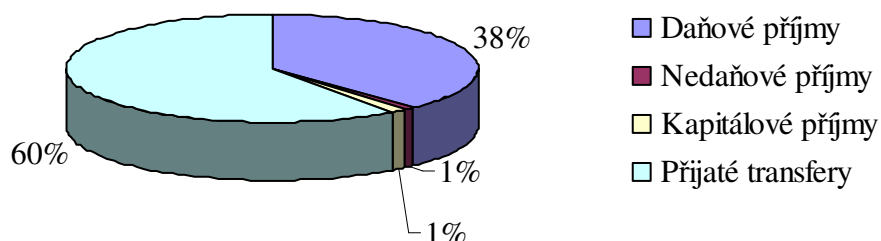
Položka	V tis. Kč
Financování celkem	901 645

Zdroj: <http://rozvojkraje.kr-ustecky.cz>

3.4.1 Příjmy

Celkové příjmy rozpočtu Ústeckého kraje na rok 2009 činí 11 303 506 tis. Kč. Příjmy dle jednotlivých tříd v % zobrazuje obr. 8.

Členění příjmů dle jednotlivých tříd v r. 2009 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 8 Členění příjmů dle jednotlivých tříd v r. 2009

Třída 1. Daňové příjmy (4 289 630 tis. Kč)

- a) Výtěžnost z daní činí 4 287 750 tis. Kč, protože Ústecký kraj se podílí na výtěžnosti daní 8,24 %. Výtěžnost z daní uvádí tab. 8.

Tab. 8 Předpokládaná výtěžnost z daní v roce 2009

Daň	V tis. Kč
Daň z příjmů fyzických osob, z toho:	958 440
- daň ze závislé činnosti	849 140
- daň z podnikání	67 263
- daň z příjmů fyz. osob – zvláštní sazba	42 037
Daň z příjmů právnických osob	1 286 325
Daň z přidané hodnoty	2 042 985
Celkem	4 287 750

Zdroj: <http://rozvojkraje.kr-ustecky.cz>

- b) Příjmy z licencí pro kamionovou dopravu ve výši 70 tis. Kč.
c) Přijaté správní poplatky ve výši 1 810 tis. Kč.

Třída 2. Nedaňové příjmy (99 009 tis. Kč)

Nedaňové příjmy tvoří:

- a) příjmy ze vstupného na krajský ples 150 tis. Kč,
- b) příjmy za vstupní vzdělávání cizích účastníků 100 tis. Kč,
- c) příjmy za zadávací dokumentace 300 tis. Kč,
- d) příjmy z věcných břemen 460 tis. Kč,
- e) příjmy z pronájmu pozemků 458 tis. Kč,
- f) příjmy z pronájmu nemovitého majetku v sídle Krajského úřadu Ústeckého kraje 1 778 tis. Kč,
- g) ostatní příjmy z pronájmu majetku 30 tis. Kč,
- h) příjmy z úroků 46 868 tis. Kč,
- i) přijaté sankční platby 1 120 tis. Kč,
- j) příjmy z prodeje pokutových bloků obcím 100 tis. Kč,
- k) příjmy z prodeje stravenek zastupitelům a zaměstnancům 2 300 tis. Kč,
- l) úhrady od zaměstnanců za soukromé hovory 265 tis. Kč,
- m) náklady řízení dle správního řádu 50 tis. Kč,
- n) poplatky za využívání přírodních zdrojů 45 000 tis. Kč,
- o) splátky půjček poskytnutých zaměstnancům KÚÚK z Fondu zaměstnavatele 30 tis. Kč.

Třída 3. Kapitálové příjmy (143 088 tis. Kč)

Kapitálové příjmy se skládají z příjmů z prodeje pozemků 60 000 tis. Kč, z příjmů z prodeje nemovitostí a jejich částí 33 088 tis. Kč a z přijatých investičních darů 50 000 tis. Kč.

Třída 4. Přijaté transfery (6 771 779 tis. Kč)

Přijaté transfery zahrnují neinvestiční transfery ve výši 6 722 089 tis. Kč a investiční transfery ve výši 49 690 tis. Kč.

Neinvestiční přijaté transfery tvoří transfery v rámci vztahu ke státnímu rozpočtu ve výši 100 203 tis. Kč, transfery z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v ČR 6 593 475 tis. Kč, transfer z Ministerstva vnitra ČR na úhradu výdajů jednotek sborů

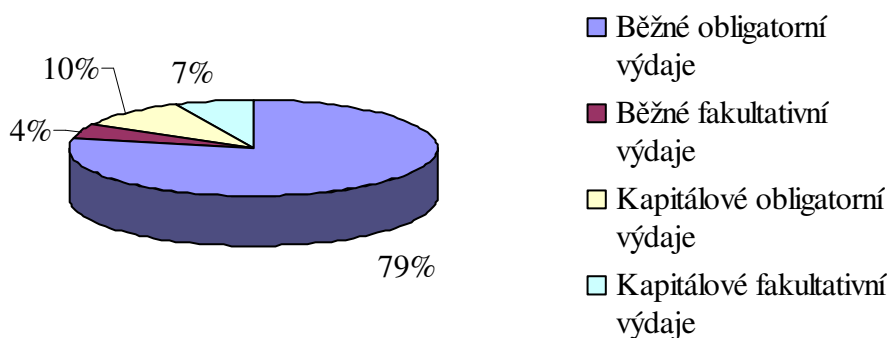
dobrovolných hasičů obcí 2 650 tis. Kč. Dále je zde zahrnuta podpora EU případně ČR na projekty Ústeckého kraje ve výši 17 711 tis. Kč a podpora finančního mechanismu EHP/Norsko na projekty UK 8 050 tis. Kč.

Investiční transfery se skládají z transferu od Ministerstva financí ČR na výkupy pozemků pod silnicemi druhých a třetích tříd na území Ústeckého kraje 40 000 tis. Kč a z podpory finančního mechanismu EHP/Norsko na projekty UK 9 690 tis. Kč. [5]

3.4.2 Výdaje

Výdaje jsou navrhovány v celkové výši 12 205 151 tis. Kč. Při sestavování návrhu rozpočtu byly preferovány kapitálové výdaje na úkor běžných výdajů. Strukturu výdajů zobrazuje obr. 9.

Členění výdajů dle jednotlivých tříd v r. 2009 (v %)

Zdroj: <http://rozvojkraje.kr-ustecky.cz>

Obr. 9 Členění výdajů dle jednotlivých tříd v r. 2009

Třída 5. Běžné výdaje (10 096 652 tis. Kč)

Běžné výdaje na rok 2009 činí 10 096 652 tis. Kč, což je 82 % celkových výdajů. Přehled běžných výdajů dle jednotlivých odborů je uveden v tab. 9. Běžné obligatorní výdaje jsou

ve výši 9 577 197 tis. Kč. Běžné fakultativní výdaje jsou rozpočtovány ve výši 519 455 tis. Kč.

Tab. 9 Běžné výdaje po jednotlivých odborech v roce 2009

Odbor	V tis. Kč
Kancelář hejtmanky	81 171
Kancelář ředitele	278 756
Odbor ekonomický	116 459
Odbor informatiky a organizačních věcí	18 415
Odbor majetkový	35 223
Odbor legislativně-právní	2 860
Odbor regionálního rozvoje	35 193
Odbor územ. plánování a stavebního řádu	1 500
Odbor školství, mládeže a tělovýchovy	7 093 088
Odbor kultury a památkové péče	171 976
Odbor sociálních věcí a zdravotnictví	462 329
Odbor dopravy a silničního hospodářství	1 662 427
Odbor životního prostředí a zemědělství	51 876
Odbor investiční	82 789
Odbor průmyslové zóny Triangle	2 590
Běžné výdaje celkem	10 096 652

Zdroj: <http://rozvojkraje.kr-ustecky.cz>

Třída 6. Kapitálové výdaje (2 108 499 tis. Kč)

Kapitálové výdaje na r. 2009 činí 2 108 499 tis. Kč, což je 18 % celkových výdajů. Kapitálové obligatorní výdaje jsou ve výši 1 259 307 tis. Kč. Kapitálové fakultativní výdaje jsou rozpočtovány ve výši 849 192 tis. Kč.

Do této třídy se zahrnují rozestavěné akce, které přecházejí z roku 2008. Dále akce v takové stavební připravenosti, že je reálný předpoklad jejich realizace a dokončení v roce 2009. Strukturu kapitálových výdajů uvádí tab. 10.

Tab. 10 Kapitálové výdaje

Oblast	V tis. Kč
Fond hejtmanky Ústeckého kraje	50 830
Fond evropských projektů Ústeckého kraje	596 949
Fond vodního hospodářství Ústeckého kraje	32 502
ostatní investice UK včetně příspěvkových organizací, z toho:	1 428 218
- přebytek hospodaření r. 2008 na profinancování realizovaných stavebních akcí včetně přípravy z r. 2008	335 083
- oblast školství, mládeže a tělovýchovy	276 114
- průmyslová zóna Triangle	25 791
- oblast dopravy a silničního hospodářství	274 807
- oblast ekonomická	85 913
- oblast majetková	141 364
- oblast investiční	20 000
- oblast sociálních věcí	54 713
- oblast kanceláře ředitele	89 400
- oblast zdravotnictví	27 229
- oblast životního prostředí a zemědělství	29 500
- oblast kanceláře hejtmanky	16 804
- oblast kultury a památkové péče	25 000
- rezerva na investice	7 500
- oblast informatiky a organizačních věcí	15 500
- oblast územního plánování a stavebního řádu	2 500
- oblast regionálního rozvoje	1 000
Kapitálové výdaje celkem	2 108 499

Zdroj: <http://rozvojkraje.kr-ustecky.cz>

3.4.3 Financování

Financování zahrnuje čerpání úvěrového rámce na předfinancování státního a evropského podílu na projektech realizovaných Ústeckým krajem ve výši 500 000 tis. Kč. Dále splátky jistiny úvěru čerpaného v letech 2006 až 2008 na revitalizaci silnic druhých a třetích tříd, které jsou v majetku Ústeckého kraje a to ve výši 140 000 tis. Kč. A také předběžné zapojení předpokládaného výsledku hospodaření za rok 2008 ve výši 541 645 tis. Kč.

3.5 Rozpočet Libereckého kraje na rok 2009

Tab. 11 Členění rozpočtu Libereckého kraje v roce 2009

Položka	V tis. Kč
Běžné příjmy a přijaté dotace (tř. 1, 2, 4)	2 504 280
Kapitálové příjmy (tř. 3)	0,00
Příjmy celkem	2 504 280,00

Položka	V tis. Kč
Kapitola 910 – Zastupitelstvo	27 562,98
Kapitola 911 – Krajský úřad	207 361,56
Kapitola 913 – Příspěvkové organizace	880 884,26
Kapitola 914 – Působnosti kraje	602 297,47
Kapitola 919 – Všeobecná pokl. správa	127 006,00
Kapitola 920 – Kapitálové výdaje	227 496,60
Kapitola 923 – Spoluřinancování EU	192 374,02
Kapitola 924 – Úvěry	61 415,00
Kapitola 925 – Sociální fond	3 394,11
Kapitola 930 – Fond investic	85 138,00
Kapitola 931 – Krizový fond	1 000,00
Kapitola 932 – Fond ochrany vod	18 000,00
Kapitola 933 – Fond požární ochrany	15 000,00
Kapitola 934 – Lesnický fond	6 000,00
Kapitola 935 – Grantový fond	41 850,00
Kapitola 936 – Fond kulturního dědictví Libereckého kraje	7 500,00
Výdaje celkem	2 504 280,00

Položka	V tis. Kč
Financování celkem	0,00

Zdroj: vlastní zpracování

Rozpočet Libereckého kraje je opět tříděn z hlediska kapitálního. Struktura rozpočtu za rok 2009 je uvedena v tab. 11.

3.5.1 Příjmy

Třída 1. Daňové příjmy (2 351 000 tis. Kč)

Do daňových příjmů je zahrnuta výtěžnost z daní, která v roce 2009 činí 2 350 000 tis. Kč. Dále jsou v této třídě zahrnuty správní poplatky ve výši 1 000 tis. Kč.

Třída 2. Nedaňové příjmy (60 120 tis. Kč)

Nedaňové příjmy tvoří přijaté splátky půjčených prostředků ve výši 800 tis. Kč, poplatky za odběr podzemních vod 18 000 tis. Kč, příjmy z úroků a realizace finančního majetku 10 000 tis. Kč. Dále odvody PO v resortu školství ve výši 16 400 tis. Kč, v resortu sociální péče 7 100 tis. Kč, v resortu kultury 3 700 tis. Kč a v resortu životního prostředí 120 tis. Kč. V neposlední řadě jsou do této třídy zahrnuty ostatní nedaňové příjmy ve výši 4 000 tis. Kč.

Třída 3. Kapitálové příjmy (0 Kč)

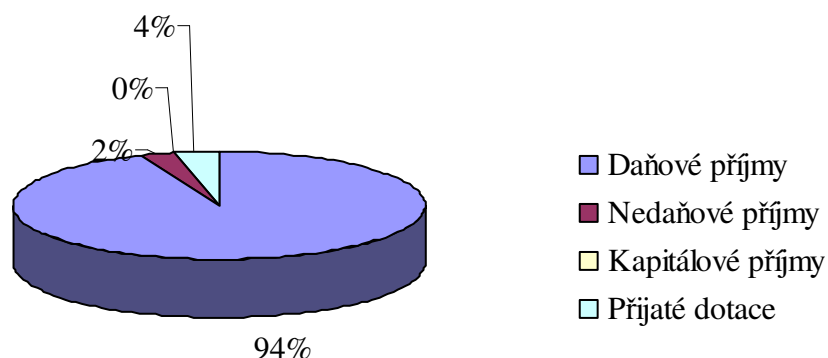
Kapitálové příjmy LK se skládají z příjmů z prodeje dlouhodobého majetku ve výši 0 Kč a z ostatních kapitálových příjmů 0 Kč.

Třída 4. Přijaté transfery (93 160 tis. Kč)

Přijaté transfery se člení na běžné a kapitálové dotace a příspěvky. Běžné dotace a příspěvky dosahují celkové výše 93 160 tis. Kč. Mezi běžné dotace a příspěvky je započítán příspěvek na výkon státní správy 69 160 tis. Kč a příspěvky obcí na dopravní obslužnost 24 000 tis. Kč. Kapitálové dotace a příspěvky v roce 2009 činí 0 Kč.

Příjmy dle jednotlivých tříd zobrazuje obr. 10.

Přehled příjmů dle jednotlivých tříd v r. 2009 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 10 Přehled příjmů dle jednotlivých tříd v r. 2009

3.5.2 Výdaje

Výdaje jsou navrhovány v celkové výši 2 504 280 tis. Kč. Výdaje rozpočtu Libereckého kraje na rok 2009 jsou řazeny z hlediska kapitol.

Kapitola 910 – Zastupitelstvo (27 562,98 tis. Kč)

Do této kapitoly je zahrnut odbor kanceláře hejtmána ve výši 2 650 tis. Kč, odbor vnějších vztahů 2 470 tis. Kč a odbor kanceláře ředitele 22 442,98 tis. Kč.

Kapitola 911 – Krajský úřad (207 361,56 tis. Kč)

Běžné výdaje ve výši 207 361,56 tis. Kč jsou použity na odbor kanceláře ředitele.

Kapitola 913 – Příspěvkové organizace (880 884,26 tis. Kč)

Finanční prostředky jsou použity do odboru školství, mládeže, tělovýchovy a sportu ve výši 277 850,16 tis. Kč, do odboru soc. věcí, bezpečnosti a problematiky menšin 42 915,98 tis. Kč a do odboru dopravy 304 834,68 tis. Kč. Také do odboru rozvoje venkova, zemědělství a živ. prostředí 5 348,79 tis. Kč, do odboru kultury, památkové péče

a cestovního ruchu 89 363,83 tis. Kč a do odboru zdravotnictví 160 570,82 tis. Kč.

Kapitola 914 – Působnosti (602 297,47 tis. Kč)

Běžné výdaje ve výši 602 297,47 tis. Kč jsou rozděleny do:

- odboru kanceláře hejtmána 3 050 tis. Kč,
- odboru vnějších vztahů a zahraniční spolupráce 15 350 tis. Kč,
- odboru ekonomického 22 760 tis. Kč,
- odboru školství, mládeže, tělovýchovy a sportu 24 000 tis. Kč,
- odboru sociálních věcí, bezpečnosti a problematiky menšin 3 100 tis. Kč,
- odboru dopravy 471 992,47 tis. Kč,
- odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu 7 490 tis. Kč,
- odboru rozvoje venkova, zemědělství a životního prostředí 7 500 tis. Kč,
- odboru zdravotnictví 17 000 tis. Kč,
- odboru legislativního a právního 1 100 tis. Kč,
- odboru územního plánování a stavebního řádu 1 505 tis. Kč,
- odboru informatiky 16 000 tis. Kč,
- odboru správy nemovitého majetku a investic 500 tis. Kč,
- odbor regionálního rozvoje a evropských projektů 10 950 tis. Kč.

Kapitola 919 – Všeobecná pokladní správa (127 006 tis. Kč)

Všeobecná pokladní správa se týká odboru ekonomického a finanční rezervy kraje zde činí 127 006 tis. Kč.

Kapitola 920 – Kapitálové výdaje (227 496,60 tis. Kč)

Kapitálové výdaje jsou celkem 227 496,60 tis. Kč. Jednotlivé odbory:

- odbor kancelář hejtmána 20 500 tis. Kč,
- odbor ekonomický 38 520 tis. Kč,
- odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu 11 201 tis. Kč,
- odbor dopravy 32 047 tis. Kč,
- odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu 10 840 tis. Kč,
- odbor rozvoje venkova, zemědělství a životního prostředí 2 165 tis. Kč,

- odbor zdravotnictví 71 500 tis. Kč,
- odbor územního plánování a stavebního řádu 773,50 tis. Kč,
- odbor informatiky 18 000 tis. Kč,
- odbor investic a správy nemovitého majetku 9 000 tis. Kč,
- odbor kancelář ředitele 11 500 tis. Kč,
- odbor regionálního rozvoje a evropských projektů 1 450 tis. Kč.

Kapitola 923 – Spoluřinancování EU (192 374,02 tis. Kč)

Do této kapitoly patří odbor kanceláře hejtmána 2 150 tis. Kč, odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu 1 000 tis. Kč, odbor dopravy 65 784, 40 tis. Kč, odbor rozvoje venkova, zemědělství a životního prostředí 6 000 tis. Kč, odbor investic a správy nemovitého majetku 80 394,41 tis. Kč a odbor regionálního rozvoje a evropských projektů 37 045,21 tis. Kč.

Kapitola 924 – Úvěry (61 415 tis. Kč)

Finanční prostředky jsou použity na odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu 1 125 tis. Kč, odbor dopravy 35 600 tis. Kč a odbor zdravotnictví 24 690 tis. Kč.

Kapitola 925 – Sociální fond kraje (3 394,11 tis. Kč)

Běžné výdaje, které jsou zahrnuty v odboru kanceláře ředitele, činí celkem 3 394,11 tis. Kč.

Kapitola 930 – Fond investic kraje (85 138 tis. Kč)

Fond investic kraje zahrnuje výdaje do odboru školství, mládeže, tělovýchovy a sportu 22 500 tis. Kč, odboru dopravy 15 000 tis. Kč, do odboru rozvoje venkova, zemědělství a živ. prostředí 5 000 tis. Kč a do odboru investic a správy nemovitého majetku 42 638 tis. Kč.

Kapitola 931 – Krizový fond kraje (1 000 tis. Kč)

V této kapitole jsou běžné a kapitálové výdaje v celkové výši 1 000 tis. Kč spadající pod odbor kancelář hejtmána.

Kapitola 932 – Fond ochrany vod kraje (18 000 tis. Kč)

Fond ochrany vod kraje zahrnuje běžné i kapitálové výdaje ve výši 18 000 tis. Kč a spadá pod odbor rozvoje venkova, zemědělství a živ. prostředí.

Kapitola 933 – Fond požární ochrany (15 000 tis. Kč)

Běžné a kapitálové výdaje činí celkem 15 000 tis. Kč a spadají pod odbor kanceláře hejtmána.

Kapitola 934 – Lesnický fond (6 000 tis. Kč)

O tento fond se stará odbor rozvoje venkova, zemědělství a život. prostředí a výdaje tohoto fondu jsou 6 000 tis. Kč.

Kapitola 935 – Grantový fond kraje (41 850 tis. Kč)

Běžné a kapitálové výdaje ve výši 41 850 tis. Kč zahrnují odbory:

- odbor kanceláře hejtmána 1 250 tis. Kč,
- odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu 22 700 tis. Kč,
- odbor sociálních věcí, bezpečnosti a problematiky menšin 1 400 tis. Kč,
- odbor dopravy 500 tis. Kč,
- odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu 1 200 tis. Kč,
- odbor rozvoje venkova, zemědělství a životního prostředí 10 000 tis. Kč,
- odbor zdravotnictví 1 400 tis. Kč,
- odbor územního plánování a stavebního řádu 2 000 tis. Kč,
- odbor regionálního rozvoje a evropských projektů 1 400 tis. Kč.

Kapitola 936 – Fond kulturního dědictví Libereckého kraje (7 500 tis. Kč)

Tento fond spadá pod odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu a jeho výše činí 7 500 tis. Kč.

3.6 Nezaměstnanost

3.6.1 Základní pojmy

Míra registrované nezaměstnanosti

Tento ukazatel se vypočte jako podíl vyjádřený v procentech. V čitateli je počet dosažitelných neumístěných uchazečů o zaměstnání. Tím se tedy rozumí počet občanů ČR a občanů EU vedených úřady práce podle bydliště uchazeče ke konci sledovaného měsíce. Jsou to evidovaní nezaměstnaní, kteří nemají žádnou překážku pro přijetí do zaměstnání a při nabídce vhodného pracovního místa mohou do něj bezprostředně nastoupit. Jmenovatel tvoří pracovní sílu, tzn. počet zaměstnaných v národním hospodářství s jediným nebo hlavním zaměstnáním podle výsledků výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) + počet pracujících cizinců ze třetích zemí s platným povolením k zaměstnávání, zaměstnaných občanů Evropské unie registrovaných úřady práce (ÚP) a cizinců s platným živnostenským oprávněním + přesná evidence registrovaných – dosažitelných, neumístěných uchazečů o zaměstnání, občanů ČR a občanů EU, vedená úřady práce podle bydliště uchazeče.

Neumístění uchazeči o práci jsou občané trvale bydlící na příslušném území, kteří nejsou v pracovním nebo podobném vztahu k zaměstnavateli, ani nevykonávají samostatnou výdělečnou činnost a požádali ÚP o zprostředkování vhodného zaměstnání.

Obecná míra nezaměstnanosti

Obecná míra nezaměstnanosti vyjadřuje podíl počtu nezaměstnaných osob na celkové pracovní síle. Celkovou pracovní silou se rozumí součet všech zaměstnaných a nezaměstnaných.

Vychází z VŠPS, které je prováděno v náhodně vybraných bytech. Zjištěné údaje jsou rozříděny dle jednotlivých věkových skupin mužů a žen.

Skutečná hodnota míry nezaměstnanosti v ČR leží v intervalu $\pm 4 \%$ (tj. $\pm 0,3$ procentního bodu) ze svého odhadu. Na úrovni krajů je tento interval vyšší. Do počtu nezaměstnaných

osob se zahrnují všechny osoby starší 15 let, které ve sledovaném období byly bez práce, aktivně ji však hledaly a byly připraveny k nástupu do zaměstnání nejpozději do 14 dnů. [6]

3.6.2 Nezaměstnanost v Libereckém kraji

Za sledované období jsem zvolila prosinec 2008, leden a únor 2009.

Úřady práce v Libereckém kraji evidovaly k poslednímu dni loňského roku 16 605 neumístěných uchazečů o zaměstnání. Počet nezaměstnaných se meziměsíčně zvýšil o 8,7 % (tzn. o 1 324 osob). Nárůst počtu nezaměstnaných osob se projevil ve všech okresech Libereckého kraje, avšak nejvíce zasáhl okres Česká Lípa, kde činil relativní přírůstek uchazečů 10,2 % (400 osob). V okresech Semily a Liberec byl přírůstek nezaměstnaných shodný, tedy 8,5 %. V okrese Jablonec nad Nisou se přírůstek nezaměstnaných zvýšil nejméně, tzn. o 7,2 %. Nezaměstnanost v okresech Libereckého kraje zobrazuje příloha 4.

Podle statistik převažovaly mezi registrovanými uchazeči ženy (51,7 %). Absolventi představovali 4,9 % a podíl mladistvých do 18 let věku činil 1,9 %. Další skupinou zahrnovanou do těchto statistik jsou zdravotně postižení, kteří zaujímali 16 % uchazečů o zaměstnání.

Na úřady práce v Libereckém kraji se za prosinec 2008 nově přihlásilo 2 836 uchazečů. S 1 512 osobami byla evidence ukončena nebo z ní byly vyřazeny. Nové pracovní místo prostřednictvím úřadů práce získalo 139 osob. Nabídku pracovních míst vedenou úřady práce v tomto období tvořilo 2 279 volných pracovních míst.

Míra registrované nezaměstnanosti dosáhla v tomto kraji k 31. 12. 2008 hodnoty 6,95 % (tj. o 0,99 procentního bodu nad hranici průměru ČR) a meziměsíčně vzrostla o 0,62 procentního bodu. V mezikrajském srovnání se tak Liberecký kraj umístil na 11. příčce.

Úřady práce zaznamenaly v lednu 2009 zvýšení počtu uchazečů o zaměstnání o 2 661 osob, tj. o 16 % (z 16 605 na 19 266 osob). Tento nárůst počtu uchazečů postihl nejvíce okres Česká Lípa. Důsledkem bylo uzavření podniku Crystalex, a. s. v Novém Boru a následném hromadném propouštění zaměstnanců. Nezaměstnanost v jednotlivých okresech Libereckého kraje k 31. 1. 2009 je uvedena v příloze 5.

Mezi nezaměstnanými uchazeči převažovali muži (50,4 %). Absolventi činili 4,3 %, mladiství do 18 let představovali 1,6 % a uchazeči se zdravotním postižením 14,7 %. Míra nezaměstnanosti se v Libereckém kraji zvýšila o 1,26 procentních bodů a činila 8,21 %. Liberecký kraj tak opět obsadil s dosaženou úrovní míry registrované nezaměstnanosti 11. příčku (v mezikrajském srovnání).

V lednu 2009 se na úřady práce v Libereckém kraji nově přihlásilo 4 814 osob. Evidence byla ukončena nebo z ní bylo vyřazeno 2 153 uchazečů. Prostřednictvím úřadů práce získalo práci 148 uchazečů. Nabídka volných pracovních míst k tomuto období představovala pouze 1 748 míst.

Počet uchazečů o zaměstnání registrovaných na úřadech práce vzrostl v únoru 2009 o 1 840 osob (o 9,6 %). Celkem tak bylo v Libereckém kraji registrováno 21 106 nezaměstnaných. Nejvyšší meziměsíční přírůstek nezaměstnaných byl opět v okrese Česká Lípa. Uchazeči o zaměstnání a volná pracovní místa v Libereckém kraji a jeho okresech k 28. 2. 2009 zobrazuje příloha 6.

Mezi nezaměstnanými převažovali muži (51,6 %), absolventi činili 4,0 % a mladiství do 18 let 1,5 %. Uchazeči se zdravotním postižením zaujímali 13,8 %. Míra registrované nezaměstnanosti v Libereckém kraji se zvýšila o 0,87 procentních bodů a činila tak 9,08 %. Co se týče dosažené úrovně míry registrované nezaměstnanosti z hlediska krajů, obsadil Liberecký kraj 10. příčku.

Úřady práce evidovaly během února tohoto roku 3 641 nově přihlášených uchazečů. S 1 801 uchazeči byla evidence ukončena nebo z ní byli vyřazeni. 149 uchazečů získalo

pracovní místo prostřednictvím úřadů práce. Nabídka volných pracovních míst činila 1 549 pracovních míst. [7]

3.6.3 Nezaměstnanost v Ústeckém kraji

Úřady práce v Ústeckém kraji evidovaly k poslednímu dni loňského roku 45 657 uchazečů o zaměstnání. Oproti listopadu loňského roku je to zvýšení počtu uchazečů o zaměstnání o 3 147 osob. Míra registrované nezaměstnanosti v tomto kraji za prosinec 2008 překročila hranici 10 % a činila tedy 10,26 %. Ústecký kraj vykazoval během celého loňského roku nejhorší hodnoty míry registrované nezaměstnanosti v rámci celé České republiky. Z hlediska dosažené úrovně míry registrované nezaměstnanosti dle jednotlivých krajů, se Ústecký kraj umístil na 14. místě. Počet volných pracovních míst z pohledu ČR byl k 31. 12. 2008 nižší o více než 48 tis. pracovních míst, než ve stejném období v roce 2007.

Mezi registrovanými uchazeči o zaměstnání převažovaly ženy (52,8 %). Absolventi a mladiství se podíleli na nezaměstnanosti 6,5 % (absolventi 4,3 % a mladiství do 18 let 2,2 %) a osoby se zdravotním postižením 16,8 %.

Na úřady práce v Ústeckém kraji se během prosince 2008 nově přihlásilo 6 407 uchazečů. S 3 260 osobami byla evidence ukončena nebo z ní byly vyřazeny. Nové pracovní místo prostřednictvím ÚP získalo 436 uchazečů. Nabídka volných pracovních míst v prosinci loňského roku činila 4 485 pracovních míst.

Nejvyšší nezaměstnanost z hlediska okresů Ústeckého kraje byla v okrese Most (13,06 %). Okres Most zaujímá neslavné prvenství v nezaměstnanosti v rámci celé České republiky. V okrese Louny byl také zaznamenán mírný růst nezaměstnanosti. V ostatních okresech Ústeckého kraje došlo k mírnému poklesu nezaměstnanosti, nejnižší míra nezaměstnanosti byla v okrese Litoměřice (8,32 %). Nezaměstnanost v Ústeckém kraji a jeho okresech k 31. 12. 2008 zobrazuje příloha 7.

V lednu 2009 se počet uchazečů o zaměstnání zvýšil o 4 024 osob. Počet evidovaných celkem tedy činil 49 681 osob.

Mezi nezaměstnanými uchazeči převažovaly ženy (51,1 %). Skupina absolventů činila 4,1 % a mladistvých do 18 let 2,1 %. Uchazeči se zdravotním postižením pak zaujímali 15,8 %. Míra registrované nezaměstnanosti v Ústeckém kraji činila v lednu letošního roku 11,24 %.

Úřady práce evidovaly v tomto období 8 419 nově přihlášených uchazečů, 4 395 osobám byla evidence ukončena nebo z ní byli vyřazeni. Prostřednictvím úřadů práce získalo nové pracovní místo 453 osob. Počet volných pracovních míst činil v lednu tohoto roku 3 719 pracovních míst.

Úřady práce v Ústeckém kraji evidovaly během února letošního roku 52 161 neumístěných uchazečů o zaměstnání. Počet nezaměstnaných se meziměsíčně zvýšil 2 480 osob.

Podle zjištěných údajů mezi registrovanými uchazeči převažovaly ženy (50,6 %). Absolventi představovali 4 % a podíl mladistvých do 18 let činil 2 %. Skupina osob se zdravotním postižením tvořila 15 %.

Na úřady práce v Ústeckém kraji se za únor 2009 nově přihlásilo 6 577 uchazečů. S 4 097 osobami byla evidence ukončena nebo z ní byly vyřazeny. Nové pracovní místo prostřednictvím úřadů práce získalo 252 osob. Nabídku pracovních míst vedenou úřady práce v tomto období činilo 3 162 volných pracovních míst.

Míra registrované nezaměstnanosti dosáhla v Ústeckém kraji v únoru letošního roku hodnoty 11,8 % . [8]

4 POROVNÁNÍ VYBRANÝCH EKONOMICKÝCH UKAZATELŮ

Cílem této kapitoly je komparace zvolených ekonomických ukazatelů vybraných krajů. Je třeba srovnat výdaje v rozpočtech krajů a porovnat nezaměstnanost, tyto ukazatele byly analyzovány v předchozí kapitole.

4.1 Porovnání výdajů

Pro srovnání výdajů potřebuji údaje o počtu obyvatelstva ke sledovanému období. Musím výdaje přepočítat na 1 obyvatele, jinak by komparace výdajů neměla žádný smysl. Protože oba kraje se liší v rozloze a v počtu obyvatel.

Podle předběžných výsledků ČSÚ byl počet obyvatel v Ústeckém kraji k poslednímu dni loňského roku 835 891. V Libereckém kraji ve stejném období činil počet obyvatel 437 325.

Z analyzovaných výdajů jsem si zvolila 4 oblasti, které budu porovnávat. Je to tedy:

- oblast dopravy,
- oblast školství, mládeže a tělovýchovy,
- oblast zdravotnictví a sociální péče,
- oblast kultury a památkové péče.

Výdaje za jednotlivé oblasti byly sečteny a přepočteny na jednoho obyvatele. Pro výdaje v roce 2009 musel být použit údaj o počtu obyvatel k 31. 12. 2008, protože novější údaje o počtu obyvatel nejsou zatím známy. Zjištěné výpočty výdajů za jednotlivé oblasti jsou uvedeny v tab. 12.

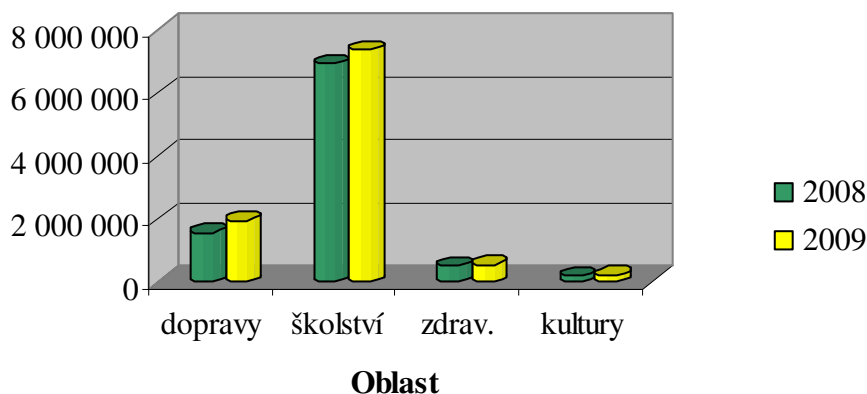
Tab. 12 Přehled výdajů z hlediska vybraných oblastí v tis. Kč

Oblast	Ústecký kraj		Liberecký kraj	
	2008	2009	2008	2009
Dopravy	1 561 372	1 937 234	1 066 035	925 758,55
Školství, mládeže a tělovýchovy	6 930 458	7 369 202	366 316	360 376,16
Zdrav. a soc. péče	502 090	544 271	267 727	322 576,8
Kultury a pam. péče	165 351	196 976	115 607	116 393,83

Zdroj: vlastní zpracování

Z tab. 12 je vidět, že v Ústeckém kraji se výdaje do jednotlivých oblastí za rok 2009 jen nepatrně zvýšily oproti roku 2008. Nejvíce výdajů z těchto sledovaných oblastí vynakládá Ústecký kraj do oblasti školství a nejméně výdajů je pak použito v oblasti kultury a památkové péče. Přehlednější zobrazení je uvedeno na obr. 11.

**Výdaje porovnávaných oblastí v Ústeckém kraji
(v tis. Kč)**

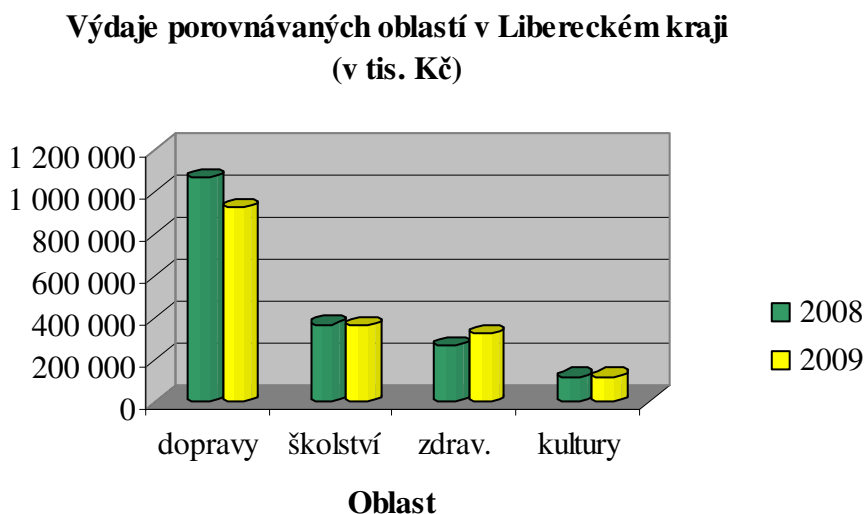

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 11 Výdaje z hlediska porovnávaných oblastí v Ústeckém kraji

V Libereckém kraji však došlo ke snížení výdajů v roce 2009 do oblasti dopravy a oblasti školství, mládeže a tělovýchovy. Výdaje do oblasti zdravotnictví a sociální péče a výdaje

do oblasti kultury a památkové péče se pak v r. 2009 zvýšily jen o malou částku. Navýšení a pokles výdajů zobrazuje obr. 12.

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 12 Výdaje z hlediska porovnávaných oblastí v Libereckém kraji

Porovnávané oblasti přepočtené na jednoho obyvatele jsou uvedeny v tab. 13. Zjištěné výsledky byly zaokrouhleny na celé Kč nahoru.

Tab. 13 Přepočet na 1 obyvatele

Oblast	Výdaje v UK na 1 obyv.		Výdaje v LK na 1 obyv.	
	2008	2009	2008	2009
Dopravy	1 868	4 430	1 276	2 117
Školství, mládeže a tělovýchovy	8 292	16 851	439	825
Zdrav. a soc. péče	601	1 245	321	738
Kultury a pam. péče	198	451	139	267

Zdroj: vlastní zpracování

Z přepočtu na 1 obyvatele lze říci, že prioritou Ústeckého kraje je vzdělávání obyvatel. Liberecký kraj preferuje spíše investování do oblasti dopravy. Oba kraje vynakládají velmi malé prostředky do oblasti zdravotnictví a sociální péče. V roce 2008 byly výdaje na 1 obyvatele v Libereckém kraji v oblasti školství v porovnání s Ústeckým krajem

cca 18krát nižší. V roce 2009 jsou tyto výdaje téměř 20krát nižší. Porovnání mezi Ústeckým a Libereckým krajem v ostatních oblastech není tolik rozdílné. Ústecký kraj investuje do zbylých oblastí dvojnásobek toho, co Liberecký kraj.

4.2 Porovnání z hlediska nezaměstnanosti

V předchozí kapitole byla analyzována míra registrované nezaměstnanosti. Její přehled je uveden v tab. 14.

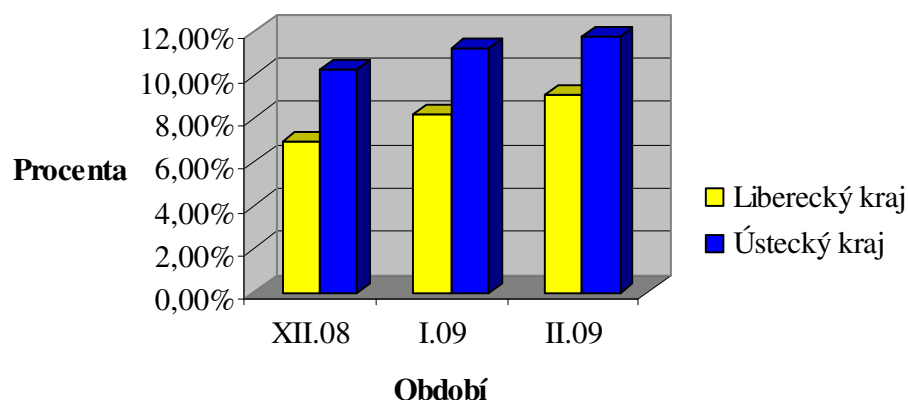
Tab. 14 Míra registrované nezaměstnanosti v %

Období	Liberecký kraj	Ústecký kraj
Prosinec 2008	6,95	10,26
Leden 2009	8,21	11,24
Únor 2009	9,08	11,80

Zdroj: vlastní zpracování

Míra registrované nezaměstnanosti je v Ústeckém kraji mnohem vyšší než v Libereckém kraji. Podstatný rozdíl je vidět v prosinci 2008. Míra registrované nezaměstnanosti je zobrazena na obr. 13. Je to dáno především strukturou obyvatelstva těchto krajů. V Ústeckém kraji jsou to tzv. „nepřizpůsobiví občané“, kteří pobírají sociální dávky a zaměstnání v mnoha případech ani nehledají.

Míra registrované nezaměstnanosti

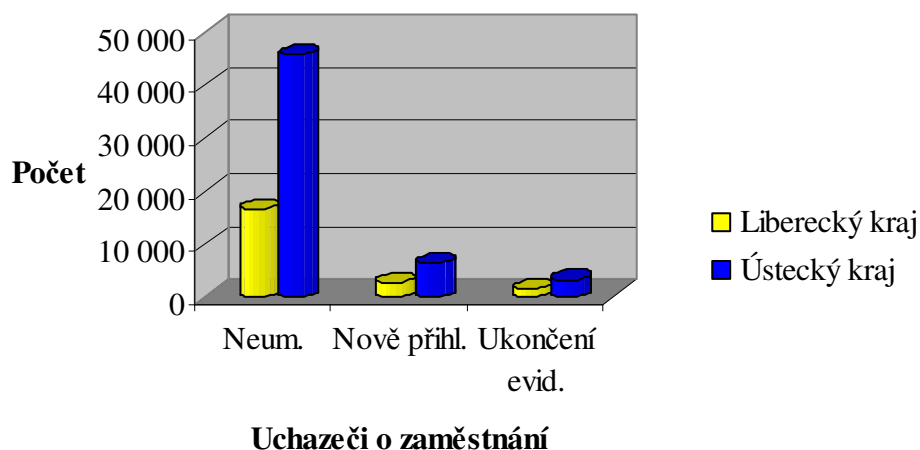

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 13 Míra registrované nezaměstnanosti ve sledovaném období

Příčinou stálého růstu míry nezaměstnanosti je také nesčetná řada krizí: finanční, ekonomická či vládní. Dochází k poklesu nabídky pracovních míst a růstu poptávky po prac. místech. V současné době si mohou firmy vybírat z velkého množství uchazečů o zaměstnání. Avšak v loňském roce to bylo naopak, např. absolventi vysokých škol si mohli vybírat z velké škály nabídek zaměstnání. Situaci na úřadech práce lépe znázorňuje obr. 14, obr. 15 a obr. 16.

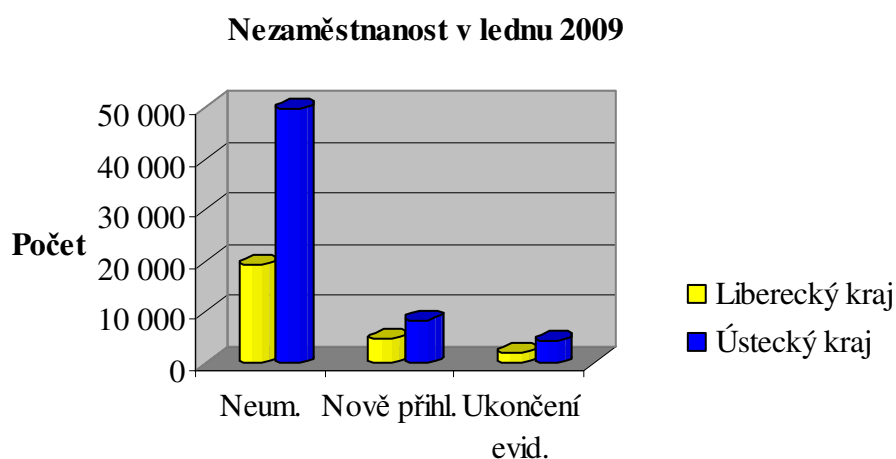
Nezaměstnanost v prosinci 2008

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 14 Nezaměstnanost v prosinci 2008

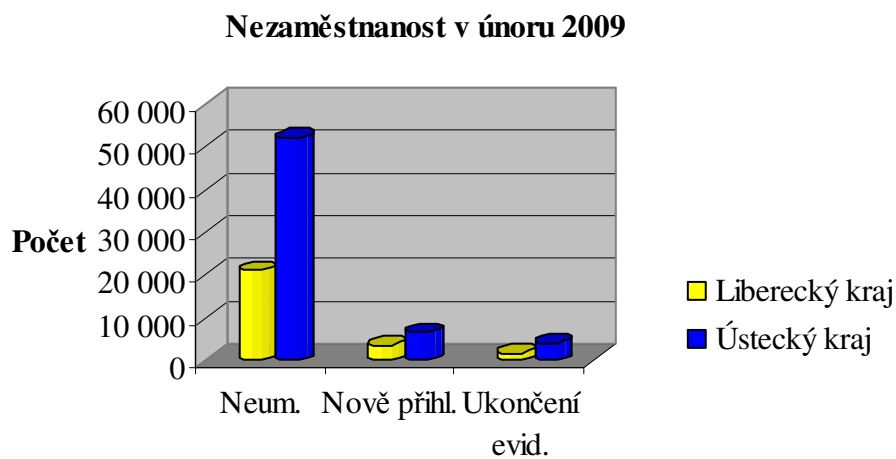

Uchazeči o zaměstnání

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 15 Nezaměstnanost v lednu 2009

Uchazeči o zaměstnání

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 16 Nezaměstnanost v únoru 2009

5 NÁVRH NA ODSTRANĚNÍ DISPROPORCÍ MEZI OBĚMA KRAJI

5.1 Udržitelný rozvoj

Udržitelný rozvoj se skládá ze tří pilířů: ekonomického, sociálního a ekologického. Je to takový rozvoj, který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by bylo ohroženo uspokojování potřeb budoucích generací. Podstatou je dosažení harmonického stavu životního prostředí, sociálního prostředí a také ekonomického rozvoje. [9]

5.2 Strategie udržitelného rozvoje 2006 - 2020

Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje a Strategie udržitelného rozvoje Libereckého kraje byly zpracovány pod hlavičkou projektu Podpora přípravy strategií udržitelného rozvoje ve vybraných regionech ČR. Hlavním iniciátorem tohoto projektu byly:

- United Nations Development Programme,
- Ministerstvo životního prostředí,
- Ministerstvo pro místní rozvoj.

O výstupy tohoto projektu se mohou opírat všeobecné metodologické postupy. Zpracované regionální strategie poslouží jako model pro ostatní regiony v ČR. [10]

5.2.1 Vize pro Ústecký kraj

„Ústecký kraj v roce 2020 je průmyslovým regionem s rozmanitým zaměřením odvětví využívajících moderní environmentálně šetrné technologie. Efektivní propojení výzkumu a vývoje podpořeného kvalitním vzdělávacím zázemím s přímou aplikací inovativních řešení v praxi posouvá Ústecký kraj mezi nejprogresivnější evropské regiony. Důraz

přibývajících počtu ekonomických subjektů na environmentální a sociální odpovědnosti a uplatňování principu partnerství přispívá ke kvalitě životního prostředí Ústeckého kraje, které si občané volí nejenom jako místo k práci, ale hlavně jako místo k životu. Udržitelnost rozvoje je přímo úměrná míře konkurenceschopnosti regionu“.⁴

Některé dílčí vize udržitelného rozvoje Ústeckého kraje

- Ústecký kraj překročil období a limity industrializace. Proto zavádí moderní environ. šetrné technologie, reaguje na procesy transformace a reorganizace ekonomiky.
- Zpracovatelský průmysl je základem hospodářství tohoto kraje a je silně propojen s oblastí vědy a výzkumu.
- Ústecký kraj se otevřel a optimálně se integroval do sítě evropské i světové ekonomiky, kde dochází k růstu životní úrovně a k ekonomické a sociální stabilizaci.
- Existuje vzájemná důvěra mezi hlavními skupinami ve společnosti. Společnost je imunní vůči projevům rasové, etnické či náboženské nesnášenlivosti.
- Všichni občané Ústeckého kraje mají stejný přístup ke kvalitnímu vzdělání.
- Občané Ústeckého kraje žijí ve zdravém životním prostředí, mají stejný přístup ke kvalitní zdravotně-sociální péči.
- Na základě partnerství Ústecký kraj úzce spolupracuje se sousedními regiony ve Spolkové republice Německo.
- Každý občan Ústeckého kraje cítí určitou zodpovědnost za kvalitní rozvoj společnosti, zaměřený na zlepšování kvality života a aktivně se ho v rámci svých možností účastní. [11]

---

⁴ *Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje 2006 – 2020* [online]. Udržitelný rozvoj: Strategie udržitelného rozvoje: Ústecký kraj, 2009 [cit. 2009-04-11]. Dostupný z WWW: <http://www.kr-ustecky.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=450018&id_ktg=43876&p1=176026>.

5.2.2 Vize pro Liberecký kraj

„Liberecký kraj v roce 2020 je regionem, který si lidé volí jako místo k životu a práci. Přispívá k tomu stabilní a pestrá nabídka pracovních příležitostí a vzdělávacích institucí, vysoká kvalita životního prostředí a služeb. Zájem o vzdělání občanů a vytváření přeshraničních partnerství přibližují Liberecký kraj k nejrozvinutějším evropským regionům. Občané Libereckého kraje se aktivně zapojují do plánování a rozhodování ve věcech veřejných. Kvalitní společenské, kulturní a přírodní prostředí činí region atraktivní pro rozvoj udržitelného turistického ruchu, ekologického zemědělství a malého a středního podnikání. Udržitelnost rozvoje je přímo úměrná míře konkurenceschopnosti regionu.“⁵

Některé dílčí vize udržitelného rozvoje Libereckého kraje

- Liberecký kraj včas reaguje na procesy transformace a reorganizace ekonomiky, podporuje zavádění inovačních technologií, technologií šetrných k životnímu prostředí.
- Liberecký kraj se otevřel a optimálně se integroval do sítě evropské i světové ekonomiky, kde dochází k růstu životní úrovně a k ekonomické a sociální stabilizaci.
- Ekonomika Libereckého kraje je postavena na četnosti, stabilitě a různorodém sortimentu malých a středních podniků.
- Vzhledem ke kvalitním přírodním hodnotám Libereckého kraje tvoří významnou část jeho hospodářství cestovní ruch.
- Všichni občané Libereckého kraje mají stejný přístup k informacím, ke kvalitnímu vzdělání, jsou environmentálně gramotní, environmentální výchova a osvěta k udržitelnému rozvoji je běžnou součástí vzdělávacího systému.
- Občané Libereckého kraje žijí ve zdravém životním prostředí a mají stejný přístup ke kvalitní zdravotně-sociální péči.

---

⁵ *Strategie udržitelného rozvoje Libereckého kraje 2006 -2020* [online] Odbor regionálního rozvoje a evropských projektů, 2009 [cit. 2009-04-11]. Dostupný z WWW:<<http://www.kraj-lbc.cz/index.php?page=1889>>.

- Každý občan Libereckého kraje cítí určitou odpovědnost za kvalitní rozvoj společnosti, zaměřený na zlepšování kvality života, aktivně se ho v rámci svých možností účastní.
- Na základě partnerství Liberecký kraj úzce spolupracuje se sousedními regiony v Polské republice a Spolkové republice Německo. [12]

5.2.3 Výčet některých priorit a strategických cílů v Ústeckém kraji

Ekonomický pilíř

První prioritou Ústeckého kraje z hlediska ekonomického pilíře je rozvoj nových, ale i stávajících malých a středních podniků s růstovým a inovativním potenciálem (se sídlem na území Ústeckého kraje). Strategickými cíly jsou:

- zvýšení podílu malých a středních podniků na celkovém HDP Ústeckého kraje do r. 2020,
- zvýšení podílu zaměstnanosti malých a středních podniků na celkové zaměstnanosti do r. 2020,
- zvýšení podílu malých a středních podniků na 200 na 1 000 obyvatel do r. 2020.

Druhá priorita zahrnuje rozvoj tradičních odvětví primárního sektoru v Ústeckém kraji (tedy zemědělství, lesnictví a rybolov), zajišťujících udržitelné využívání krajiny, umožnit rozvoj následného zpracovatelského průmyslu ve venkovských oblastech kraje tak, aby výsledné produkty určené k místní spotřebě i k exportu měly co největší přidanou hodnotu. Mezi strategické cíle patří:

- zvýšení podílu investic do zemědělství z celkových investic v kraji do r. 2020,
- zvýšení podílu ekologicky obhospodařované zemědělské půdy z celkové rozlohy zemědělského půdního fondu Ústeckého kraje na 20 % do r. 2020,
- zvýšení podílu subjektů zpracovatelského průmyslu se sídlem v Ústeckém kraji z celkového počtu ekonomických subjektů na 13,5 % do r. 2020.

Třetí prioritou je omezování dopravní potřeby přímo u zdroje, tzn. snižováním přepravních nároků vznikajících v důsledku vynucené mobility. Ústecký kraj si klade tyto strategické cíle:

- snížit podíl individuální automobilové dopravy na celkových přepravních výkonech do r. 2020,
- snížit podíl silniční nákladní dopravy na celkových přepravních výkonech nákladní dopravy do r. 2020,
- zavést integrovaný systém dopravy ve velkých městech Ústeckého kraje s cílem změny podílů jednotlivých způsobů dopravy na celkových přepravních výkonech osobní dopravy do r. 2020,
- dobudovat a podporovat systém kombinované přepravy do r. 2020.

Sociální oblast

Významnou prioritou v sociální oblasti je rozvoj zaměstnanosti a zaměstnavatelnosti občanů v Ústeckém kraji. Strategické cíle zahrnují:

- stabilizování registrované míry nezaměstnanosti v období 2008 - 2020 na úroveň 8 %,
- zvýšení počtů dlouhodobě nezaměstnaných a registrovaných na úřadech práce zapojených do programů veřejně prospěšných prací na 15 % do r. 2020.

Další prioritou Ústeckého kraje je průběžné a systematické vytváření podmínek pro zvyšování vzdělanosti a kvalifikace obyvatelstva Ústeckého kraje v souvislosti se zvýšením konkurenceschopnosti na trhu práce. Mezi strategické cíle lze zařadit:

- zvýšení podílu obyvatelstva s dokončeným vysokoškolským vzděláním na 9 % do r. 2020,
- snížení podílu obyvatelstva Ústeckého kraje se základním vzděláním nebo bez vzdělání na 20 % do r. 2020,
- zvýšení počtu samostatných fakult vysokých škol v Ústeckém kraji do r. 2020 na 7.

Poslední prioritou z hlediska tohoto pilíře je zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva vytvořením systému prevence a následné zdravotní péče zejména u typů onemocnění se zvýšeným výskytem v populaci Ústeckého kraje. Za strategické cíle si Ústecký kraj stanovil:

- prohloubit systém preventivních opatření vedoucích ke zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva, především předcházejících nádorovým onemocněním, onemocněním kardiovaskulárního systému a onemocnění trávicí soustavy do r. 2007,
- snížit četnost výskytu nádorových onemocnění o 10 % a onemocnění kardiovaskulárního systému v populaci obyvatelstva Ústeckého kraje do r. 2020.

Environmentální oblast

Za první prioritu lze považovat zvýšení pořízených investic na ochranu životního prostředí, zejména pro oblasti ochrany přírody a krajiny a ochrany ovzduší. Strategickými cíly jsou:

- nárůst podílu pořízených investic na ochranu životního prostředí Ústeckého kraje na 5 % z celkových pořízených investic do r. 2020,
- nárůst podílu pořízených investic na ochranu přírody a krajiny na 0,7 % z celkových pořízených investic na ochranu životního prostředí do r. 2020,
- nárůst podílu investic na ochranu ovzduší na 0,9 % z celkových pořízených investic na ochranu životního prostředí do r. 2020.

Druhou prioritou je efektivní a dostatečně rychlá revitalizace „Brownfields“ Ústeckého kraje, sanace starých ekologických zátěží a omezení živelné výstavby na „zelené louce“ mimo kompaktně zastavěná území měst a obcí. Strategické cíle jsou zde definovány takto:

- snížení celkové rozlohy „Brownfields“ do r. 2020,
- snížení podílu celkové rozlohy ploch, na nichž nebyla provedena sanace starých ekologických zátěží z celkové plochy starých ekologických zátěží do r. 2020,
- snížení podílu rozlohy nově zastavovaných ploch za rok z celkové rozlohy zastavitelného území na území Ústeckého kraje do r. 2020.

Za třetí prioritu lze považovat snížení produkce odpadů a předcházení jejich vzniku společně s důrazem na environmentálně šetrné nakládání s odpady. Do strategických cílů je možné zahrnout:

- snížení podílu produkce průmyslových odpadů včetně odpadů z energetiky v Ústeckém kraji na HDP o 23 % do r. 2020,

- snížení produkce komunálních odpadů na obyvatele v Ústeckém kraji o 11 % do r. 2020,
- snížení podílu skládkování odpadů na celkovém nakládání s odpady v Ústeckém kraji na 15 % do r. 2020,
- průběžné zvyšování podílu recyklace a materiálového a energetického využití odpadů na celkovém nakládání s odpady na 25 % do r. 2020.

Správa věcí veřejných

První priorita zahrnuje snížení celkové zadluženosti obcí při zvyšování efektivity výdajů z veřejných rozpočtů a při využívání finančních prostředků z vnějších zdrojů. Strategickými cíly jsou:

- snížení celkové zadluženosti obcí Ústeckého kraje na 3,6 % ukazatele dluhové služby do r. 2020,
- průběžné zvyšování podílu investičních výdajů na celkových výdajích samospráv za rok,
- zvýšení daňové výtěžnosti Ústeckého kraje do r. 2020.

Další prioritou je vytvoření managementu udržitelného rozvoje pro zajištění provázanosti ekonomické, sociální a environmentální oblasti strategických rozvojových dokumentů a pro koordinaci plnění jejich cílů. Strategickým cílem je zde vytvoření managementu a institucionální zajištění udržitelného rozvoje Ústeckého kraje do konce r. 2007.

Poslední prioritou Ústeckého kraje je vytváření grantových programů Ústeckého kraje na podporu aktivit nestátních neziskových a dalších organizací směřujících k prosazování konkrétních principů udržitelného rozvoje v praxi. Zejména v souvislosti se zvyšováním informovanosti veřejnosti o oblasti životního prostředí a udržitelného rozvoje. Za strategické cíle lze považovat:

- nárůst podílu prostředků ze zdrojů Ústeckého kraje určených na veřejně prospěšné projekty realizované na území Ústeckého kraje do r. 2020,
- zvýšit podíl finančních prostředků na environmentální výchovu, vzdělávání a osvětu z celkových finančních prostředků Ústeckého kraje určených na veřejně prospěšné projekty do r. 2020. [13]

5.2.4 Výčet některých priorit a strategických cílů Libereckého kraje

Ekonomický pilíř

První prioritou Libereckého kraje je rozvoj malých a středních podniků se sídlem v Libereckém kraji. Strategickými cíly se rozumí:

- zvýšení podílu malých a středních podniků na celkovém HDP Libereckého kraje do r. 2020,
- zvýšení podílu zaměstnanců malých a středních podniků z celkového počtu zaměstnanců do r. 2020,
- zvýšení podílu malých a středních podniků na 270 na 1 000 obyvatel do r. 2020.

Druhou prioritou je rozvoj primárního sektoru hospodářství Libereckého kraje (tedy zemědělství, lesnictví a rybolov) s důrazem na environmentálně šetrné postupy zajišťující udržitelné využívání krajiny. Strategické cíle jsou definovány jako:

- zvýšení počtu zaměstnanců v primárním sektoru z celkového počtu zaměstnanců Libereckého kraje na 6 % do r. 2020,
- zvýšení podílu ekologicky obhospodařené zemědělské půdy z celkové rozlohy zemědělského půdního fondu Libereckého kraje na 20 % do r. 2020,
- zvýšení podílu investic do zemědělství z celkových investic v kraji do r. 2020 v souladu se zásadami správné zemědělské praxe.

Třetí prioritou je omezování dopravní potřeby přímo u zdroje snižováním přepravních nároků vznikajících v důsledku vynucené mobility. Rozvoj integrovaných dopravních systémů a změna podílů jednotlivých způsobů dopravy na celkových přepravních výkonech. Rozvoj nemotorových způsobů dopravy a využívání alternativních zdrojů energie. Strategickými cíly jsou:

- snížení podílu individuální automobilové dopravy na celkových přepravních výkonech v osobní dopravě do r. 2020,
- snížení podílu silniční nákladní dopravy na celkových přepravních výkonech v nákladní dopravě do r. 2020,
- zavedení integrovaného systému dopravy v Libereckém kraji, zejména ve velkých městech kraje a v příhraničních oblastech do r. 2020,

- zvýšení celkové rozlohy pěších zón v centrech měst Libereckého kraje a celkové rozlohy zón s omezenou dopravou do r. 2020.

Sociální pilíř

Prioritou Libereckého kraje z hlediska sociálního pilíře je snížení nezaměstnanosti realizací programu podpory malého a středního podnikání v Libereckém kraji. Strategickým cílem je stabilizování registrované míry nezaměstnanosti v období 2008 – 2020 na úroveň 6,5 %.

Další prioritou je rozvoj lidských zdrojů, zlepšování konkurenceschopnosti občanů Libereckého kraje na trhu práce průběžným zvyšováním jejich vzdělanosti a kvalifikace. Mezi strategické cíle lze zahrnout:

- zvýšení podílu obyvatelstva s dokončeným vysokoškolským vzděláním na 10 % do r. 2020,
- zvýšení podílu studentů vysokých škol na 1 000 obyvatel v Libereckém kraji do r. 2020.

A v neposlední řadě je to prioritou zvýšení úrovně zdravotně-sociálních služeb včetně rozvoje jejich preventivních, alternativních a terénních forem. Za strategické cíle lze považovat:

- zvýšení počtu míst v zařízeních sociální péče pro důchodce na 1 000 obyvatel stařích 65 let na 35 % a počet bytových jednotek v domech s pečovatelskou službou na 1 000 obyvatel stařích 65 let na 30 % v Libereckém kraji do r. 2020,
- zvýšení nabídky preventivních, alternativních a terénních zdravotně-sociálních služeb v Libereckém kraji do r. 2020.

Environmentální pilíř

První prioritou je zvýšení pořízených investic na ochranu životního prostředí, zejména pro oblast ochrany přírody a krajiny. Strategickými cíly jsou:

- nárůst podílu pořízených investic na ochranu životního prostředí z HDP Libereckého kraje na 5 % do r. 2020,

- nárůst pořízených investic na ochranu přírody a krajiny z HDP Libereckého kraje na 0,5 % do r. 2020.

Jako druhou prioritu Libereckého kraje v environmentální oblasti lze uvést efektivní, dostatečně rychlou revitalizaci „Brownfields“, sanaci starých ekologických zátěží a omezení živelné výstavby na „zelené louce“ mimo kompaktně zastavěná území měst a obcí. Strategické cíle jsou definovány takto:

- snížení celkové rozlohy ploch na území Libereckého kraje, na nichž nebyla provedena sanace starých ekologických zátěží do r. 2020,
- snížení celkové rozlohy „Brownfields“ na území Libereckého kraje do r. 2020,
- minimalizace živelné výstavby na „zelené louce“ mimo kompaktně zastavěná území měst a obcí na území Libereckého kraje do r. 2020.

Poslední prioritou je snížení produkce odpadů a předcházení jejich vzniku společně s důrazem na environmentálně šetrné nakládání s odpady. Do strategických cílů potom patří:

- snížení celkové produkce směsného komunálního odpadu v Libereckém kraji na 450 kg na obyvatele do r. 2020,
- snížení celkové produkce průmyslových odpadů v Libereckém kraji na jednotku HDP do r. 2020,
- snížení podílu skládkování odpadů na celkovém nakládání s odpady v Libereckém kraji na 13 % do r. 2020,
- průběžné zvýšení podílu recyklace a materiálového a energetického využití odpadů na celkovém nakládání s odpady na 15 % do r. 2020.

Správa věcí veřejných

Mezi hlavní prioritu se řadí vytvoření managementu udržitelného rozvoje pro zajištění provázanosti ekonomického, sociálního a environmentálního pilíře rozvojových dokumentů a projektů, včetně koordinace plnění jejich cílů. Strategické cíle jsou stanoveny takto:

- vytvořit management a institucionální zajištění udržitelného rozvoje Libereckého kraje do konce r. 2006,

- ustanovit Komisi udržitelného rozvoje Libereckého kraje, jako poradního orgánu Rady a Zastupitelstva včetně příslušného finančního a organizačního zajištění,
- zřídit Oddělení udržitelného rozvoje na Krajském úřadu Libereckého kraje
- na úrovni obcí s rozšířenou působností podpořit vznik Rad obcí pro udržitelný rozvoj,
- vytvořit a zavést monitorovací program nadefinovaných titulkových a programových indikátorů udržitelného rozvoje dle Strategie udržitelného rozvoje Libereckého kraje na regionální úrovni,
- zavést Fórum udržitelného rozvoje Libereckého kraje.

Druhou prioritou je snížení celkové zadluženosti obcí při zvyšování efektivity výdajů z veřejných rozpočtů a při využívání finančních prostředků z vnějších zdrojů.

Za strategické cíle lze považovat:

- snížení celkové zadluženosti obcí Libereckého kraje na 4,45 % ukazatele dluhové služby do r. 2020,
- zvýšení daňové výtěžnosti Libereckého kraje do r. 2020,
- průběžné zvýšení podílu investičních výdajů na celkových výdajích samospráv do r. 2020.

Poslední prioritou je vytváření grantových programů Libereckého kraje na podporu aktivit směřujících k prosazování konkrétních principů udržitelného rozvoje v praxi. Strategickým cílem je nárůst podílu prostředků ze zdrojů Libereckého kraje určených na veřejně prospěšné projekty realizované na území Libereckého kraje do r. 2020. [14]

5.3 Průmysl

5.3.1 Průmyslové zóny v Ústeckém kraji

Ústecký kraj má v ekonomickém rozvoji České republiky významnou úlohu a to díky odvětví průmyslové výroby a dobývání nerostných surovin. Negativní důsledky

jednostranně zaměřeného ekonomického rozvoje se projevíly především při restrukturalizaci průmyslu v Ústeckém kraji. Tato restrukturalizace je doprovázena celou řadou sociálně ekonomických a ekologických problémů: nezaměstnanost, zhoršená sociální struktura obyvatel Ústeckého kraje a v neposlední řadě nutnost velkých investic do životního prostředí.

V roce 2002 získal Ústecký kraj do majetku kraje areál bývalého vojenské letiště v Žatci. Tento areál byl bezúplatně převeden do majetku kraje z majetku Armády ČR a to ve věci veřejného zájmu pro vybudování strategické průmyslové zóny.

Jedná se tedy o Strategickou průmyslovou zónu TRIANGLE, která se rozkládá na pomezí tří okresů (Chomutov, Most a Louny). Mezi významné investory v této průmyslové zóně patří především japonské firmy: IPS Alpha Technology Europe, s. r. o. a Hitachi Home Electronics (Czech), s. r. o.

První firma se zabývá výrobou LCD televizorů, svůj závod v této průmyslové zóně otevřela v březnu 2007 a zaměstnává cca 2 000 pracovníků.

Druhá firma je výrobcem elektroniky, produkuje především televizory s plochou obrazovkou. Tato firma funguje v průmyslové zóně od léta 2007 a vytvořila zde cca 2 000 pracovních míst.

Na území Ústeckého kraje se dále nachází řada průmyslových zón (např. průmyslová zóna Krupka). V jedné je také vytvoření průmyslové zóny Předlice v Ústí nad Labem (poblíž dálnice D8).

5.3.2 Průmyslové zóny v Libereckém kraji

V Libereckém kraji je nejznámější průmyslovou zónou Průmyslová zóna Česká Lípa – Dubice. Hlavními investory v této průmyslové zóně jsou především dodavatelé pro automobilový průmysl.

První takovou firmou je Delphi Packard Electric Česká republika, s. r. o. Tato firma se zabývá výrobou, montáží a prodejem elektrické kabeláže a příslušných dílů pro motorová vozidla. Firma vytvořila v průmyslové zóně cca 3 500 pracovních míst. Avšak díky finanční krizi došlo na začátku letošního roku k propuštění zhruba 450 pracovníků. A další propouštění bude následovat.

Dalšími investory jsou např. Johnson Controls, s. r. o. (výrobce autopotahů), Fehrer Bohemia, s. r. o. (výrobce autopříslušenství) nebo firma Bombardier Transportation Czech Republic, a. s, která se zabývá výrobou náhradních dílů pro vagony a montáží tramvajových dílů.

V Liberci se nachází dvě průmyslové zóny. Je to Obchodní a průmyslová zóna Liberec Sever a Průmyslová zóna Liberec Jih.

Obchodní a průmyslová zóna Liberec Sever je umístěna v severozápadní části Liberce. Tato obchodní a průmyslová zóna zahrnuje nejen investory z průmyslové výroby a výzkumu, ale i obchodní řetězce. Mezi investory, kteří zde působí, patří např. Obchodní řetězec Globus, Nákupní park Liberec či Havelka – Truhlářství.

Průmyslová zóna Liberec Jih se rozprostírá v jihozápadní části Liberce. V průmyslové zóně se nachází převážně zahraniční investoři z automobilového průmyslu, elektrotechnické výroby, logistiky a výzkumu. Investoři v této lokalitě vytvořili cca 5 000 pracovních míst. Největším investorem je firma Denso Manufacturing, s. r. o., ostatní investoři jsou především ze Spolkové republiky Německo.

ZÁVĚR

Podle mého názoru nelze jednoznačně říci, který kraj je z těchto porovnávaných krajů nejlepší. Oba kraje mají své přednosti i nedostatky.

Ústecký kraj je především průmyslovou oblastí. Dopad průmyslu na zdejší obyvatele a krajinu lze brát jako velkou nevýhodu. Obyvatelé Ústeckého kraje trpí častěji onemocněním dýchacích cest, vyskytují se u nich mnohem častěji alergie. Myslím, že dopad průmyslu může být příčinou i zvýšené neplodnosti žen či zvýšeného počtu potratů. Oproti tomu Liberecký kraj je spíše více zaměřen na cestovní ruch. Je bohatý na přírodu. Lidé v tomto kraji netrpí tolik znečištěným ovzduším.

Z hlediska porovnávání rozpočtů je lépe a přehledněji zpracován rozpočet Ústeckého kraje, protože je tříděn druhově. Proto je zde mnohem lépe vidět, kolik finančních prostředků kraj vynaložil např. do oblasti dopravy nebo školství. Rozpočet Libereckého kraje je tříděn kapitálně, vztahuje se ke státnímu rozpočtu. Toto třídění je však pro kraje nepovinné. A podle mého názoru více nepřehledné pro veřejnost. Z tohoto důvodu jsem si vybrala pouze 4 oblasti, které jsem porovnávala. Z analyzovaných výsledků jsem dospěla k názoru, že Ústecký kraj vynakládá obrovské finanční prostředky do oblasti školství. Prioritou kraje je především dostavba „univerzitního kampusu“ v Ústí nad Labem. Ústecký kraj by měl zvýšit výdaje na rozvoj kultury, zejména v Ústí nad Labem. Je to krajské město, ale v oblasti kultury je velice nevyspělé. V Libereckém kraji je upřednostňováno financování dopravy. Do této oblasti kraj vkládá velké finanční prostředky. Myslím si, že je to především proto, že je zaměřen více na automobilový průmysl. Nejméně výdajů plyne do oblasti kultury, ale oproti Ústeckému kraji, je na tom Liberecký kraj mnohem lépe.

Z hlediska nezaměstnanosti je na tom hůře Ústecký kraj. A to i přesto, že se díky finanční a ekonomické krizi míra nezaměstnanosti v Libereckém kraji rapidně zvýšila. Liberecký kraj byl proslulý sklářským průmyslem. Nejznámějším podnikem byl Crystalex Nový Bor. Tento podnik však musel ukončit svoji činnost a propustit zaměstnance. Díky tomuto

kroku se nejpostiženější oblastí z hlediska nezaměstnanosti v Libereckém kraji stalo Českolipsko. Přispělo k tomu také propouštění v průmyslové zóně Česká Lípa – Dubice. V Ústeckém kraji byla míra nezaměstnanosti v únoru 2009 téměř 12 % a myslím, že v dalších měsících ještě poroste. Růst je způsoben ekonomickou krizí. Avšak v Ústeckém kraji byla míra nezaměstnanosti vždy velmi vysoká. Ústecký kraj a Olomoucký kraj jsou kraje s nejvyšší mírou nezaměstnanosti v celé ČR. V Ústeckém kraji k tomu přispívají především „nepřizpůsobiví občané“. V této souvislosti mne napadá situace v Chomutově. Zdejší obyvatelé dluží městu Chomutov téměř 17 mil. Kč. Lidé neplatí poplatky za svoz odpadu ani nájemné. Situace došla tak daleko, že Oddělení správy poplatků a pokut Chomutovského magistrátu provádí daňové exekuce. Exekutoři odebírají peníze dlužníkům přímo při výplatě sociálních dávek. Díky této situaci vznikl rozpor mezi politiky. Jedni říkají ano, je dobré, že se konečně něco děje. Druzí jsou zase tímto jednáním pohoršeni a tvrdí, že je to nezákonné. Já osobně, se přikláním na stranu starostky Chomutova, myslím si, že je to sice razantní a tvrdý zákrok, ale mohl by pomoci zlepšit situaci v tomto městě. Chomutov je proslulý velkým počtem heren a barů a také prostitucí. Proto by se tato „nálepka města“ měla změnit. Město také zvažuje vystěhování neplatičů nájemného z bytů.

V rámci strategie udržitelného rozvoje, by se měl Ústecký kraj zaměřit především na zlepšování životního prostředí v kraji, využívání environmentálně šetrné technologie, na razantní snížení nezaměstnanosti v kraji a rozvíjení cestovního ruchu. V Libereckém kraji by se měl dále podporovat rozvoj cestovního ruchu. Podle mého názoru by bylo dobré obnovit sklářské podniky, čímž by došlo ke snížení nezaměstnanosti.

Citace

- [1] PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. 200-233 s. ISBN 80-7261-086-4.
- [2] *Rozpočet Ústeckého kraje na rok 2008* [online]. Rozpočet Ústeckého kraje: Ústecký kraj, 2008 [cit. 2009-01-10]. Dostupný z WWW: <http://www.kr-ustecky.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.aspx?id_org=450018&id_dokumenty=1642816>.
- [3] *Rozpočet Ústeckého kraje na rok 2008* [online]. Rozpočet Ústeckého kraje: Ústecký kraj, 2008 [cit. 2009-01-10]. Dostupný z WWW: <http://www.kr-ustecky.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.aspx?id_org=450018&id_dokumenty=1642816>.
- [4] *Rozpočet Ústeckého kraje na rok 2009* [online]. Rozpočet Ústeckého kraje: Ústecký kraj, 2008 [cit. 2009-03-02]. Dostupný z WWW: <http://www.kr-ustecky.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.aspx?id_org=450018&id_dokumenty=1646247>.
- [5] *Rozpočet Ústeckého kraje na rok 2009* [online]. Rozpočet Ústeckého kraje: Ústecký kraj, 2008 [cit. 2009-03-02]. Dostupný z WWW: <http://www.kr-ustecky.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.aspx?id_org=450018&id_dokumenty=1646247>.
- [6] *Nejnovější ekonomické ukazatele* [online]. Český statistický úřad – ÚSTÍ NAD LABEM, 2009 [cit. 2009-03-20]. Dostupný z WWW: <http://www.czso.cz/xu/redakce.nsf/i/nejnovejsi_ekonomicke_udaje#06>.
- [7] *Nezaměstnanost v Libereckém kraji* [online]. Český statistický úřad – LIBEREC, 2009 [cit. 2009-03-20]. Dostupný z WWW: <http://www.liberec.czso.cz/xl/redakce.nsf/i/090310_nezam>.
- [8] *Statistiky nezaměstnanosti* [online]. Měsíční nezaměstnanost, 2009 [cit. 2009-03-20]. Dostupný z WWW: <<http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/mes>>.

- [9] *Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje 2006 – 2020* [online]. Udržitelný rozvoj: Strategie udržitelného rozvoje: Ústecký kraj, 2009 [cit. 2009-04-11]. Dostupný z WWW: <http://www.kr-ustecky.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=450018&id_ktg=43876&p1=176026>.
- [10] *Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje 2006 - 2020* [online]. Udržitelný rozvoj: Strategie udržitelného rozvoje: Ústecký kraj, 2009 [cit. 2009-04-11]. Dostupný z WWW: <http://www.kr-ustecky.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=450018&id_ktg=43876&p1=176026>.
- [11] *Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje 2006 - 2020* [online]. Udržitelný rozvoj: Strategie udržitelného rozvoje: Ústecký kraj, 2009 [cit. 2009-04-11]. Dostupný z WWW: <http://www.kr-ustecky.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=450018&id_ktg=43876&p1=176026>.
- [12] *Strategie udržitelného rozvoje Libereckého kraje 2006 - 2020* [online]. Odbor regionálního rozvoje a evropských projektů, 2009 [cit. 2009-04-11]. Dostupný z WWW: <<http://www.kraj-lbc.cz/index.php?page=1889>>.
- [13] *Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje 2006 - 2020* [online]. Udržitelný rozvoj: Strategie udržitelného rozvoje: Ústecký kraj, 2009 [cit. 2009-04-11]. Dostupný z WWW: <http://www.kr-ustecky.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=450018&id_ktg=43876&p1=176026>.
- [14] *Strategie udržitelného rozvoje Libereckého kraje 2006 - 2020* [online]. Odbor regionálního rozvoje a evropských projektů, 2009 [cit. 2009-04-11]. Dostupný z WWW: <<http://www.kraj-lbc.cz/index.php?page=1889>>.

Seznam použité literatury

- [1] BROWN, C. V. and JACKSON, P. M. *Public Sector Economics*. 4th Edition. Oxford-Cambridge: Blackwell Publisher, 1994. ISBN 0-631-16208-9.
- [2] KUBEŠOVÁ, M. *Analýza hospodaření Ústeckého, Libereckého kraje a Hl. města Prahy za poslední 2 roky*. [Bakalářská práce]: Ústí nad Labem: Univerzita Jana Evangelisty Purkyně – Fakulta sociálně ekonomická, 2007.
- [3] PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-7261-086-4.
- [4] PEKOVÁ, J. *Veřejné finance - úvod do problematiky*. 3. přepracované vyd. Praha: ASPI Publishing, 2005. ISBN 80-7357-049-1.
- [5] PILNÝ, J. *Veřejné finance*. 4. vyd. Pardubice: FES UP, 2005, ISBN 80-7194-808-X.
- [6] ROSEN, H. S. *Public Finance*. 4th Edition. Irwin, Boston: McGraw-Hill, 1995, ISBN 0-256-08376-2.
- [7] Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení).
- [8] Český statistický úřad - Liberec [online]. Český statistický úřad – Liberec, Úvodní stránka, 2009 [cit. 2009-03-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.liberec.czso.cz/>>.
- [9] Český statistický úřad – Ústí nad Labem [online]. Český statistický úřad – Ústí nad Labem, Úvodní stránka, 2009 [cit. 2009-03-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.czso.cz/xu/redakce.nsf/i/kraj>>.
- [10] Euroregion Krušnohoří [online]. Euroregion Krušnohoří, 2009 [cit. 2009-02-02]. Dostupný z WWW: <<http://euroregion.pons.cz/?catid=6>>.

- [11] *Euroregion Nisa* [online]. Euroregion Neisse-Nisa-Nysa: Vítejte v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa, 2009 [cit. 2009-01-08]. Dostupný z WWW: <<http://www.neisse-nisa-nysa.com/index.php?id=1&L=1>>.
- [12] *Charakteristika Ústeckého kraje* [online]. Ústecký kraj, 2008 [cit. 2008-11-20]. Dostupný z WWW: <http://www.nuts2severozapad.cz/region/ustecky_kraj/>.
- [13] *Investoři v zóně* [online]. Průmyslová zóna Triangle, 2009 [cit. 2009-04-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.triangle-city.cz/investors-cz.php>>.
- [14] *Krajské volby* [online]. Krajské volby – Podzimní volby 2008 – Domáci – Aktuálně.cz – Víte právě, co se děje, 2008 [cit. 2009-02-02]. Dostupný z WWW: <<http://aktualne.centrum.cz/domaci/podzimni-volby-2008/krajske-volby>>.
- [15] *Liberecký kraj* [online]. Liberecký kraj, 2009 [cit. 2009-04-11]. Dostupný z WWW: <<http://www.kraj-lbc.cz/index.php?page=1>>.
- [16] *Liberecký kraj* [online]. Liberecký kraj – Wikipedie, otevřená encyklopedie, 2009 [cit. 2009-01-08]. Dostupný z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Libereck%C3%BD_kraj>.
- [17] *Nejnovější ekonomické ukazatele* [online]. Český statistický úřad – ÚSTÍ NAD LABEM, 2009 [cit. 2009-03-20]. Dostupný z WWW: <http://www.czso.cz/xu/redakce.nsf/i/nejnovejsi_ekonomicke_udaje#06>.
- [18] *Nezaměstnanost v Libereckém kraji* [online]. Český statistický úřad – LIBEREC, 2009 [cit. 2009-03-20]. Dostupný z WWW: <http://www.liberec.czso.cz/xl/redakce.nsf/i/090310_nezam>.

- [19] *Průmyslové zóny* [online]. Průmyslové zóny – přehledné a aktuální informace, 2009 [cit. 2009-04-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.prumyslove-zony.cz/>>.
- [20] *Průmyslové zóny* [online]. Brownfield - Průmyslové zóny, 2009 [cit. 2009-04-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.ias.cz/prumyslove-zony/>>.
- [21] *Rozpočet Ústeckého kraje na rok 2008* [online]. Rozpočet Ústeckého kraje: Ústecký kraj, 2008 [cit. 2009-01-10]. Dostupný z WWW: <http://www.kr-ustecky.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.aspx?id_org=450018&id_dokumenty=1642816>.
- [22] *Rozpočet Ústeckého kraje na rok 2009* [online]. Rozpočet Ústeckého kraje: Ústecký kraj, 2009 [cit. 2009-03-02]. Dostupný z WWW: <http://www.kr-ustecky.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.aspx?id_org=450018&id_dokumenty=1646247>.
- [23] *Statistiky nezaměstnanosti* [online]. Měsíční nezaměstnanost, 2009 [cit. 2009-03-20]. Dostupný z WWW: <<http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/mes>>.
- [24] *Statutární město Ústí nad Labem* [online]. Statutární město Ústí nad Labem, 2009 [cit. 2009-01-08]. Dostupný z WWW: <<http://www.usti-nad-labem.cz/cz/>>.
- [25] *Strategie udržitelného rozvoje Libereckého kraje 2006 - 2020* [online]. Odbor regionálního rozvoje a evropských projektů, 2009 [cit. 2009-04-11]. Dostupný z WWW: <<http://www.kraj-lbc.cz/index.php?page=1889>>.
- [26] *Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje 2006 - 2020* [online]. Udržitelný rozvoj: Strategie udržitelného rozvoje: Ústecký kraj, 2009 [cit. 2009-04-11]. Dostupný z WWW: <http://www.kr-ustecky.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=450018&id_ktg=43876&p1=176026>.
- [27] *Ústecký kraj* [online]. Titulní stránka: Ústecký kraj, 2009 [cit. 2009-04-11]. Dostupný z WWW: <<http://www.kr-ustecky.cz>>.

- [28] *Ústecký kraj* [online]. Ústecký kraj – Wikipedie, otevřená encyklopedie, 2009 [cit. 2009-01-08]. Dostupný z WWW: < http://cs.wikipedia.org/wiki/%C3%9Asteck%C3%BD_kraj>.

Seznam příloh

Příloha 1	Geografická mapa Euroregionu Labe	Počet str. 1
Příloha 2	Geografická mapa Euroregionu Krušnohoří	Počet str. 1
Příloha 3	Geografická mapa Euroregionu Nisa	Počet str. 1
Příloha 4	Nezaměstnanost v okresech Libereckého kraje v prosinci 2008	Počet str. 1
Příloha 5	Nezaměstnanost v okresech Libereckého kraje v lednu 2009	Počet str. 1
Příloha 6	Nezaměstnanost v okresech Libereckého kraje v únoru 2009	Počet str. 1
Příloha 7	Nezaměstnanost v Ústeckém kraji v prosinci 2008	Počet str. 1

Příloha 1 Geografická mapa Euroregionu Labe

Zdroj: <http://www.euroregion-elbe-labe.eu/cz/region/zemepisna-poloha/>

Příloha 2 Geografická mapa Euroregionu Krušnohoří

Zdroj: <http://euroregion.pons.cz/?catid=6>

Příloha 3 Geografická mapa Euroregionu Nisa

Zdroj: <http://www.neisse-nisa-nysa.com/index.php?id=1&L=1>

Příloha 4 Nezaměstnanost v okresech Libereckého kraje v prosinci 2008

Tab. 15 Nezaměstnanost v Libereckém kraji v prosinci 2008

Okres	Neum. uchazeči o zaměst.	Z toho:			Míra registrované nezam. (%)			Volná prac. místa
		dosaž.	ženy	s podporou v nezam.	celkem	ženy	muži	
Česká Lípa	4 308	4 113	2 312	1 893	7,68	9,55	6,26	450
Jablonec n. N.	3 339	2 988	1 773	1 498	6,60	7,77	5,66	372
Liberec	6 233	6 003	3 112	2 534	6,68	8,01	5,74	1 191
Semily	2 725	2 605	1 380	1 204	7,00	8,41	5,97	266
Liberecký kraj	16 605	15 709	8 577	7 129	6,95	8,39	5,88	2 279

Zdroj: <http://www.liberec.czso.cz>

Příloha 5 Nezaměstnanost v okresech Libereckého kraje v lednu 2009

Tab. 16 Nezaměstnanost v Libereckém kraji v lednu 2009

Okres	Neum. uchazeči o zaměst.	Z toho:			Míra registrované nezaměstnanosti (%)			Volná prac. místa
		dosažitelní	ženy	s podporou v nezam.	celkem	ženy	muži	
Česká Lípa	5 530	5 389	2 796	2 699	9,92	11,50	8,71	265
Jablonec n. N.	3 674	3 397	1 870	1 647	7,62	8,81	6,70	244
Liberec	7 113	6 915	3 448	3 002	7,69	8,91	6,82	1 065
Semily	2 949	2 859	1 449	1 302	7,69	8,93	6,79	174
Liberecký kraj	19 266	18 560	9 563	8 650	8,21	9,52	7,24	1 748

Zdroj: <http://www.liberec.czso.cz>

Příloha 6 Nezaměstnanost v okresech Libereckého kraje v únoru 2009

Tab. 17 Nezaměstnanost v Libereckém kraji v únoru 2009

	Liberecký kraj	V tom okresy			
		Česká Lípa	Jablonec nad Nisou	Liberec	Semily
Pracovní síla (klouzávy průměr)	225 965	54 324	44 551	89 924	37 166
Uchazeči o zaměstnání					
stav ke konci minulého měsíce	19 266	5 530	3 674	7 113	2 949
nově hlášení	3 641	1 112	708	1 350	471
uchazeči s ukončenou evidencí a uchazeči vyřazení z evidence	1 801	404	385	788	224
z toho:					
umístění celkem	1 162	228	250	532	152
z toho úřadem práce	149	34	31	71	13
vyřazení *)	229	68	25	103	33
ostatní	410	108	110	153	39
stav ke konci sledovaného měsíce	21 106	6 238	3 997	7 675	3 196
z toho:					
dosažitelní	20 514	6 104	3 800	7 484	3 126
ženy	10 217	3 129	1 974	3 597	1 517
z toho dosažitelné	9 902	3 057	1 871	3 493	1 481
absolventi a mladiství	1 173	316	258	426	173
osoby se zdravotním postižením	2 908	971	623	907	407
Uchazeči s nárokem na podporu v nezaměstnanosti ke konci sledovaného měsíce	10 185	3 342	1 829	3 521	1 493
Volná pracovní místa					
stav ke konci minulého měsíce	1 748	265	244	1 065	174
nově hlášená místa	953	193	72	621	67
obsazená místa	214	17	11	186	-
zrušená místa	981	178	105	608	90
uvolněná místa	43	43	-	-	-
stav ke konci sledovaného měsíce	1 549	306	200	892	151
z toho pro:					
absolventy a mladistvé	248	22	38	133	55
osoby se zdravotním postižením	80	10	15	50	5
Přírůstek neumístěných občanů (%)	9,6	12,8	8,8	7,9	8,4
Míra registrované nezaměstnanosti (%)	9,08	11,24	8,53	8,32	8,41
ženy	10,28	12,95	9,55	9,33	9,45
muži	8,19	9,92	7,73	7,61	7,65

Zdroj: <http://www.liberec.czso.cz>

Příloha 7 Nezaměstnanost v Ústeckém kraji v prosinci 2008

Tab. 18 Nezaměstnanost v Ústeckém kraji v prosinci 2008

Území	Počet uchazečů o zaměst. celkem	Z toho					Počet volných prac. míst	Míra nezam. v %
		dosaž.	ženy	abs. a ml.	osoby se ZP	s podp. v nezam.		
Kraj celkem	45 657	43 801	24 113	2 945	7 671	13 430	4 485	10,26
v tom okres:								
Děčín	8 253	7 974	4 319	500	1 525	2 589	327	10,78
Chomutov	6 453	6 213	3 402	412	1 032	1 967	859	9,86
Litoměřice	5 230	5 010	2 742	350	1 025	1 939	727	8,32
Louny	4 624	4 429	2 334	268	868	1 725	591	8,84
Most	8 194	7 911	4 356	473	1 066	1 765	823	13,06
Teplice	6 595	6 249	3 647	516	1 236	1 741	384	10,57
Ústí n. L.	6 308	6 015	3 313	426	919	1 704	774	10,01

Zdroj: <http://www.czso.cz/xu/redakce.nsf/i/kraj>